

395

10

març
1991

La MUNDOPAL

Hem avançat
en la igualtat
entre dones
i homes?

Dona i educació

Les dones grans
de l'Eixample

Aina Moll,
la normalitat
de la llengua

Guia del Ciutadà:
la ciutat
més fàcil

Benestar
Social
coordina
la seva imatge

Els museus,
novel·les
contemporànies

Un conte
sobre
la descentralització

Plantem flors,
que és
primavera!

293

NO PATEIXI PEL FUTUR.

Estalviar per a la jubilació li permet gaudir de molts avantatges des d'ara. Amb el Programa Personal de Pensió del Banc de Sabadell, pot escollir les condicions que millor s'adaptin a la seva situació per tal que estalviar per al futur no li ocasioni cap problema actualment.

El Programa Personal de Pensió del Banc de Sabadell està integrat per: el Pla de Pensions i el Pla de Jubilació. A través d'aquests productes, Vostè podrà dissenyar el Pla Personal que millor s'adapti a les seves necessitats i gaudir dels seus grans avantatges: alta rendibilitat, màxima desgravació fiscal, flexibilitat, disponibilitat i informació clara i constant per part del Banc.

Amb el Programa Personal de Pensió del Banc de Sabadell, no pateixi pel futur.

**Programa
Personal de Pensió**

MÀXIMA DESGRAVACIÓ

BANC DE SABADELL

President:
Guerau Ruiz Pena

Consell Assessor
Francisco Longo, Ferran Mascarell,
José Luis Giménez, Josep M. Figueras,
Manuel de Forn, Manuel Tuñí,
Enric Casas, Angela Vinent,
Carme Turró, Manuel Villalante.

Director:
Toni Puig

Coordinació:
Irene Pagès

Adjunt a Redacció:
Dolors Pinart

Edita:
Regidoria de Presidència.
Ajuntament de Barcelona

**Autoedició, fotomecànica
i impressió:**
Impremta Municipal. Exp. 9164052
Dipòsit legal: B. 14.742-1990

Disseny gràfic:
Ferran Cartes/Montse Plass

Maquetació:
Beatriz González

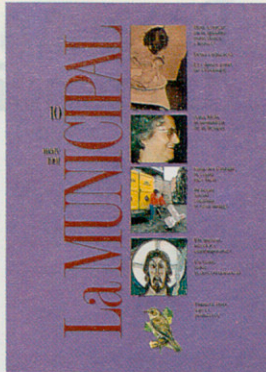
Fotografia:
Jaume Soler,
Oficina Tècnica d'Imatge

Col·laboren en aquest número:
Enric Casas, Jaume Colomer, Josep M.
Contel, Antoni Falcón, Berta Guitiérrez,
Àngels Nogué, Gerard Peanzu, Picanyol,
Mariona Ribalta.

A la secció Debat Obert:
Carme Azorin, Francesca Blanch, Carme
Borrell, Marta Colomer, Montse
Crespiera, Marcela de Miquel, Montserrat
Filomeno, Montserrat Flaqué, Isabel
Gómez, Josefina Llisó, Montserrat
Mendia, Marta Montmany, Nieves Munt,
Carme Valls.

Adreça:
Plaça de Sant Jaume,
Regidoria de Presidència.
08002 - Barcelona
Tel. 302 42 00

Sumari

Ganyotes	La Núria Pompeia dibuixa programes amb tinta d'ironia.	4
Editorial	4.858 dones!	5
Fets i projectes	Un bon grapat, aquest març.	6
Els quatre cantons	Les dones grans de l'Eixample recuperen la seva història Un projecte d'ara mateix viscut des de la feina diària d'una Cap de Serveis Personals.	8
	L'última explosió controlada per continuar el II Cinturó a Sant Andreu Bum, barrabum, bum! I la casa desapareix.	9
	Barcelona som tots: una imatge per al Benestar Social Àrees i Districtes uneixen voluntats per unificar una imatge que identifiqui els Serveis.	10
	Plantem flors, que és primavera! Una idea florida per als parcs de Barcelona.	11
Entrevista	Aina Moll, la normalitat de la llengua Encomana ganes d'escriure i de parlar bé el català. I, amb una conversa planera, ens diu que l'hem d'escriure, sense por a fer faltes d'ortografia.	12
Ajuntament endins	Moure's per Barcelona: qui, què, on, com i quan La solució: la Guia del Ciutadà a 700.000 portes de la ciutat.	18
Dossier	Dona i Educació. El Grup Dona i el Consell Municipal de Benestar Social Un treball silent i ben fet per eliminar tots els trets sexistes de l'educació.	D/73
Reportatge	Els Museus de Barcelona, novel·les contemporànies per als ciutadans Un museu ha de ser tan apassionant i narratiu com una novel·la actual sobre finances o el rerafons de la guerra del Golf. Encara que els protagonistes siguin romànics.	23
Debat obert	Hem avançat en la igualtat entre dones i homes? Moltes dones que treballen a l'Ajuntament pensen que sí, però... I aquest però és molt gros.	30
Amanida de notícies	Amb refilar d'ocells primaverals.	34
Agenda	No et quedis a casa.	37
Taula de joc	Ho endevines?	38
El funcionari Romagosa	El senyor Rei de Gandòfia Un conte, amb final obert, sobre la descentralització municipal.	40

Programes diferenciats?

NUR
POMPEU

4.858 dones!

En aquesta casa hi ha dones. Moltes. Exactament 4.858. Però encara hi ha més homes. En són 6.914. La diferència, 2.056, cal apuntar-la, doncs, al sector masculí.

Què fan, però, les dones de l'Ajuntament?

Amb xifres, 765 fan d'operàries del servei de neteja, 659 fan d'auxiliars administratius, 406 fan de tècnic mitjà d'educació, 298 són tècnics mitjans de sanitat. Hi ha poques guàrdies urbanes: 171 dones/ 2.342 homes. I cap dona bomber.

En números globals continuen sent majoria en sectors en què ja és tradició: treball d'auxiliars pràctiques de serveis socials, educatius i culturals: 173dones/43 homes. I en tècnics mitjans del mateix ram són 146 dones/57 homes.

Els homes són legió en tots els temes relatius a l'arquitectura, guàrdia urbana i bombers.

Llegir el llistat de treballadors municipals per sexes i categories és interessant i se'n poden treure moltes conclusions.

Pel broc gros, n'aboquem algunes. En aquesta casa, i malgrat molts i molts avenços, la dona encara està un pas rera l'home. Així, els regidors són majoritàriament homes. I pel que fa als coordinadors de serveis només hi trobem una dona. De directores de serveis, n'hem trobat 4. Els caps d'unitat operativa són majoritàriament homes... Els qui dirigeixen són, en definitiva, homes : massa homes majoritàriament !

És clar que hi ha moltes excepcions. I brillants excepcions! Però encara és massa present en la cultura de l'organització imaginar que les dones municipals no tenen el mateix impacte directiu que els homes municipals. O pensar que les dones estan molt bé en

temes de suport a la direcció, en tasques d'estudi dins dels Gabinetes, en treballs socials, educatius i culturals.

En aquesta casa, i cal recordar-ho en aquest mes de març, hi ha una immensa minoria d'excepcions que ens confirmen que la dona pot estar i fer totes les feines i ocupar tots els llocs directius. Tenim excel.lents economistes -ho són el 36%- , advocades - que arriben al 55%. I ha anat millorant la incorporació a determinats col·lectius: el 16% d'arquitectes i enginyers són dones. Dones que treballen, amb professionalitat i qualitat, per fer, cada dia, una administració més àgil, eficaç i comunicativa.

Cal, doncs, que expulsem de la nostra cultura organitzativa tota petita o gran ombra de sexisme.

I això vol dir reconèixer el ignorat treball de les dones de l'organització. I també vol dir dotar-se de mecanismes de formació adequats per trencar la tendència cultural de la dona a restar en un discret segon nivell.

I en definitiva, més enllà de les declaracions de progresisme, s'ha de deixar de considerar les dones com personal d'intendència que té al seu càrrec la labor assistencial de la família i ser capaços d'anar modificant aquesta realitat amb el comportament individual que faci possible que la igualtat d'oportunitats sigui un fet a l'Ajuntament de Barcelona, a la ciutat de

Barcelona... █

Oficines Vereda als Districtes

El segon trimestre del 1990, es va obrir al públic una oficina prototipus de finestreta única, que pretenia facilitar els tràmits que requerien diverses companyies de serveis, centralitzant les peticions en un únic punt, i que va ser promoguda per l'Institut Cerdà.

La bona acollida per part dels usuaris, tant pel que fa a la valoració del servei com per les expectatives creades, va fer valorar positivament a l'Ajuntament l'oportunitat de traslladar aquest Servei als Districtes.

El model de servei que s'ha considerat més adequat per implantar als Districtes és un sistema d'informació resident en videotex, un sistema de tramitació basat en terminals locals i un sistema de comunicació entre oficines i companyies basat en el telèfon convencional.

Després de diversos contactes amb l'Institut Cerdà i les Companyies de Serveis, l'Ajuntament ha endegat tot el procés que permetrà fer realitat aquest projecte.

Així doncs, esperem que tots vosaltres pugueu resoldre els vostres tràmits relacionats amb les companyies de serveis, des del proper mes d'abril, als Districtes.

Nou Pla de Formació Municipal per al 1991

La Comissió de Govern ha aprovat el nou Pla Municipal de Formació per a l'any 1991 i que inclou el de l'IMAE, els Plans Sectorials per a la Guàrdia Urbana, Bombers, Educació i Parcs i Jardins.

S'ha treballat d'una manera especial per a la confecció del pla, en el diagnòstic de les necessitats formatives, la prioritització de les actuacions de formació i l'avaluació de l'impacte de la formació en els llocs de treball. Perquè es vol que el pla obtingui, sempre, resultats tangibles en el suport al desenvolupament dels empleats municipals com a col·lectiu professional i de l'organització.

El pla posa l'accent en la formació del personal dins el procés de modernització de l'administració municipal. I presenta prioritats com ara la selecció i programació, la cooperació dels Districtes, l'atenció al ciutadà, els centres gestors, l'atenció primària...

El pla, entre moltes altres coses que concreta detalladament, vol facilitar als qui treballen a l'Ajuntament un increment de coneixements, una millora de capacitats i habilitats i la transformació de valors i actituds necessàries perquè estigui més ben feta, la feina que fem. I que, tots, volem cada dia millor. L'any 1990 van passar per accions formatives més de set mil treballadors municipals.

1991, l'Any del Color a Barcelona

Barcelona està decidida a conservar i recuperar el seu patrimoni i impulsar una bona política de rehabilitació. Ara, dins la Campanya de la Millora del Paisatge Urbà, ja s'ha arribat a una segona generació de treball a partir del concepte color. Un concepte bàsic per donar qualitat al paisatge ciutadà.

Com les ciutats de Torí, Lió o Marsella, Barcelona vol posar atenció en el color dels centres històrics i de les façanes. Però vol anar més lluny. Vol imaginar, en color, tota la ciutat. Des de les zones històriques fins a les zones del "desarrollismo", les façanes i tots els elements que configuren el paisatge de la ciutat han de lluir un color apropiat. Aquell que els escau.

Per fer realitat tot això s'ha endegat un Pla del Color i s'ha creat un Consell Rector per a aquest Pla. A més, també es posa en marxa un Any del Color. El pla recull criteris, recomanacions i normatives que serviran per assessorar i desenvolupar qualsevol actuació que demani un criteri cromàtic.

El Consell Rector del Pla del Color, el formen entitats, administracions i associacions ciutadanes.

L'Any del Color vol sensibilitzar el ciutadà per aconseguir l'ordenació cromàtica de la ciutat.

Congrés Europeu de Benestar Social a Barcelona

Davant la proximitat de la integració europea, les Eurociutats han pres una nova iniciativa amb l'organització d'un congrés centrat en el paper de les ciutats en la formulació d'una política social.

La majoria de la població europea viu a les ciutats. És en aquestes conurbacions on, en primer lloc, i amb més intensitat, es viuen problemes com ara la pobresa, l'atur, la desigualtat, la marginació, la dependència, el racisme, etc. També és a les ciutats on es desenvolupen les iniciatives socials, econòmiques i culturals més innovadores dirigides a pal·liar, sempre que és possible, la duresa que generen aquests problemes i promocionar els drets democràtics i socials per a tots els ciutadans.

El Congrés Europeu del Benestar Social se celebrarà a Barcelona del 20 al 23 de març del 1991. L'impulsa l'Àmbit de Benestar Social del nostre Ajuntament. El Comitè Organitzador està format per les ciutats d'Anvers, Barcelona —que n'assumeix la presidència—, Birmingham, Bordeus, Lisboa i Rotterdam, grans àrees urbanes que han de fer front al repte d'una Europa en vies d'unificació.

Centre de Documentació i Recursos de la Dona

L'Ajuntament de Barcelona va crear, l'any 1986, el Centre de Documentació i Recursos de la Dona per tal de promoure la participació de la dona en els àmbits socials i culturals de la ciutat.

Aquests anys, el centre ha realitzat i realitza diverses iniciatives i serveis referents a la informació, divulgació i formació sobre aspectes de promoció de la dona.

Què fa, aquest centre? Per què serveix? Per a moltes coses. Per promoure la participació social de les dones, a partir de les associacions, entitats i grups existents. Per promoure, mitjançant activitats pròpies i acords amb entitats, serveis de dinamització i sensibilització ciutadana sobre la problemàtica de la dona. Per potenciar la cooperació i la col·laboració entre l'administració municipal i les entitats i grups del teixit associatiu. I per oferir recursos, assessorament i informació en general, així com els fons documentals i bibliogràfics disponibles sobre el tema específic de la dona, com a una eina de dinamització social.

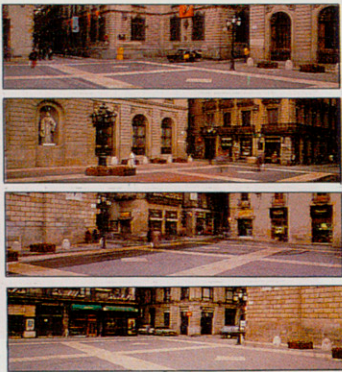
El centre disposa d'un fons documental amb llibres, publicacions periòdiques, dossiers de premsa o monogràfics. També disposa d'un fons d'exposicions sobre la dona i l'esport o la marginació. Convoca el Premi 8 de Març a la millor iniciativa cívica i social de les dones. Edita un butlletí. I organitza, periòdicament, debats. És obert, cada dia, al Centre Cívic de la Sedeta, telèfon 257 45 78.

Barcelona Bulletin

"Barcelona Bulletin", la informació de la ciutat arreu del món

Des del mes d'octubre, l'Ajuntament edita la publicació "Barcelona Bulletin". Es tracta d'una revista editada quinzenalment en anglès i que es fa arribar a ambaixades, consolats, casals catalans, periodistes, artistes, intel·lectuals i polítics d'arreu del món vinculats a Barcelona.

L'interès per fer arribar la informació de tot allò que passa a Barcelona, en un moment en què la ciutat s'està internacionalitzant, és un dels motius que va impulsar l'estrena d'aquesta publicació que, d'altra banda, ha tingut una bona rebuda per part dels destinataris. Els Jocs Olímpics, les reformes urbanes de la ciutat —moltes de les quals porten l'etiqueta d'arquitectes estrangers—, l'economia —sobretot els fluxos d'importacions i exportacions— i els aspectes d'interès turístic de Barcelona, així com els nous vols internacionals, són els principals temes que tracta. "Barcelona Bulletin" també inclou en cada número una secció on es fa un avanç dels actes, congressos i exposicions que se celebraran a Barcelona pròximament.

Les dones grans de l'Eixample recuperen la seva història

"A hores d'ara, tothom sap que un dia de treball d'un Cap de Serveis Personals és molt variat. Però hi ha dies en què el contrast és massa fort."

Si no recordo malament, la primera entrevista amb les tres dones guanyadores del III Premi 8 de Març, premi que concedeix l'Ajuntament de Barcelona, va tenir lloc un dimecres de setembre del 1990, passades les nou del matí. Vaig arribar al despatx i ja m'esperaven. Recordo que en un moment de l'entrevista vaig aixecar la mirada en direcció a l'exterior i la llum de fora era pàl·lida, el cel gris i el dia amenaçava pluja.

La Gine, la Isabel i l'Edo no es van deixar impressionar pel dia, i les tres guanyadores, professores d'història a tres instituts d'ensenyament mitjà, em van explicar amb entusiasme el projecte «De l'oblit al record: les dones prenen la paraula».

Aquest projecte recull la memòria oral de les dones de més de 60 anys que ara viuen al barri de l'Esquerra de l'Eixample. Vol recuperar la memòria històrica de la generació de dones que van néixer a la dècada dels anys vint, a les quals se'ls va demanar que expliquessin les seves vivències, els seus records de com van viure els anys quaranta i cinquanta.

Amb paraules de les autores, «la idea d'escollir aquest grup no és casual, ja que les circumstàncies que han viscut aquestes dones les han convertides en una generació oblidada que va quedar reclosa a l'espai domèstic.

"Tot això", continuen explicant, "ho volem fer a través d'un treball de recerca i d'anàlisi, recollint material bibliogràfic de l'època, fent una enquesta a dones de 60 a 75 anys i realitzant un conjunt d'activitats: exposició fotogràfica, publicació, cicles de cinema i de conferències, programes radiofònics i audicions musicals. Activitats relacionades sempre amb el període de la post-

guerra, quan aquestes dones eren joves."

Entro en escena. I els dic que per poder realitzar aquest treball cal que es posin en contacte amb els casals d'avis del Districte que tinguin una dinàmica de funcionament més activa, una sala d'exposicions, una sala d'actes, una persona del Districte que ens ajudi a tirar endavant els projectes i, tot això, s'ha de fer en un territori concret: el barri de l'Esquerra de l'Eixample.

La Casa Golferichs em va semblar que era el marc ideal i la persona, M. José, responsable de l'Annex Golferichs, una dona solidària i capaç de seguir amb eficàcia els projectes.

És el final del dia i, de camí a casa, repasso mentalment el que he fet. Penso que alguna cosa m'ha impactat. He començat el dia parlant amb dones i sobre un projecte de dones. Es notava una sensibilitat especial a

l'atmosfera. I al final del dia, parlava —millor dit, discutia— amb una junta gestora d'un camp de futbol. Per tant, parlava amb homes i d'activitats d'homes. A hores d'ara, tothom sap que un dia de treball d'un Cap de Serveis Personals és molt variat. Però hi ha dies en què el contrast és massa fort.

Més endavant ens tornem a trobar, ara ja amb la M. José, i el que era un projecte ja és realitat: el cicle de conferències, i el de música i el de cinema ja estan concretats, i també ho està l'exposició. També s'han realitzat moltes de les activitats. Altres s'estan realitzant al llarg d'aquest mes de març. La Maria Aurèlia Capmany ens va parlar de «Les dones a la Barcelona dels anys 40 i 50»; la Teresa Pàmies, de la seva visió de la postguerra; Josep M. Benet i Jornet, de «La vida quotidiana als barris barcelonins a la postguerra»; la Marta Selva, de les heroïnes del cinema històric franquista. Quant al cinema, hem vist «Las cosas del querer» de J. Chavarrí i «Pim, pam, pum... fuego!» de P. Olea.

Me n'adono que m'han quedat per explicar molts detalls sobre el projecte. En realitat, només n'he exposat els trets generals. Per a nosaltres ha estat una experiència molt interessant i repetible en altres barris i Districtes, ja que hem aconseguit estimular la participació i la iniciativa de les dones més grans de 60 anys, convertint-les en protagonistes i narradores de la seva pròpia història.

Àngels Nogué
Districte de l'Eixample

L'última explosió controlada per continuar el II Cinturó a Sant Andreu

Amb una explosió controlada es demolia, el passat 12 de gener, el conegut edifici «bloc dels militars» del Districte de Sant Andreu.

Quan només passaven uns minuts de les quatre de la tarda d'un dissabte plujós, amb 60 quilos de Goma-2 i prop de trenta segons, es va produir l'explosió controlada. Tres minuts per a la primera explosió. I gairebé res per a la segona i la tercera. L'explosió va convertir el «bloc dels militars» en 5.900 metres cúbics de runa o el seu equivalent de 300 camions dels grossos carregats fins a dalt de tot.

L'acte, al qual va assistir Pasqual Maragall i altres directius municipals, també el van presenciar antics veïns del bloc enderrocat i uns centenars de persones que s'aplegaren a les rodalies de l'edifici amb el clar propòsit de ser testimonis privilegiats de la segona, i potser l'última, demolició per explosius d'un edifici de la ciutat.

L'edifici enderrocat, construït entre els anys 1950-60, tenia una superfície de 1.360 metres quadrats i es trobava enmig de la prolongació del II Cinturó, just des de la carretera de Ribes fins al futur enllaç amb el nus de la Trinitat.

Per a l'enderroc, que deixa una superfície lliure de 4.982 metres quadrats, han calgut 12 dies de treballs preparatoris per realitzar

"Tots els nous habitatges que han acollit els veïns de l'edifici, excepte tres, es troben situats al Districte de Sant Andreu."

els 1.700 orificis necessaris per garantir una caiguda controlada i que van estar emplenats de Goma-2 —36 gr en cadascun dels orificis interiors i 18 gr en els exteriors—, detonador i argila. Tota aquesta feina l'han feta 18 artífers especialitzats sota la direcció d'un enginyer de mines, expert en aquesta mena de demolicions.

El bloc, edificat en una zona on els edificis militars són nombrosos, depenia del Servei Militar de Construccions, que hi tenia els magatzems a la planta baixa. L'immoble disposava de 46 habitatges repartits en 5 pisos d'alçada i, en el moment que es va iniciar l'expropiació, només n'hi havia 36 d'ocupats. D'aquests, s'en van indemnitzar 13 famílies i la resta s'acolliren de la següent manera: 11 famílies en pisos del Patronat de les Cases Militars, 13 en un edifici adquirit per IMPUSA, i les altres 3 famílies, en un immoble del carrer Ramon Turró. Tots els nous habitatges, excepte tres, es troben situats al Districte de Sant Andreu.

Josep M. Contel
Districte de Sant Andreu

Barcelona som tots: una imatge per al Benestar Social

"S'ha aprofitat l'aparició de l'eslògan «Barcelona som tots» i el moment receptiu del personal responsable de la comunicació, per realitzar un Manual de Normes Gràfiques."

Els objectius globals de la comunicació municipal són: informar sobre les possibilitats d'utilització de la ciutat-serveis, les activitats culturals, els esdeveniments ciutadans, les instal·lacions... i aconseguir la il·lusió col·lectiva per la ciutat i el seu procés de transformació. Per això, centrem campanyes i tota mena d'actuacions informatives en quatre eixos: primer les grans obres; segon, el dia a dia o els serveis municipals clàssics; tercer, el benestar social. I el quart eix, la capacitat de gestió o la descentralització, Barcelona Informació.

D'aquest quatre eixos, i un cop acabada la realització dels grans projectes urbanístics, és evident que hauríem de concentrar-nos en els centrats, més directament, en les persones: benestar social i la qualitat de vida, que ja comença a ser una nova prioritat municipal.

L'Àmbit de Benestar Social realitza moltes comunicacions per informar al ciutadà sobre activitats, serveis i instal·lacions. Vam realitzar una auditoria de la comunicació de l'àmbit per valorar la qualitat d'aquesta comunicació. L'estudi va reflectir la situació caòtica en què ens trobàvem. Tothom comunicava d'una manera diferent, la qual cosa afavoria la dispersió i una absoluta confusió sobre a qui i què dèiem.

Amb la realització d'aquesta auditoria es va aconseguir, però, una conscienciació important entre el personal afectat i es va arribar a una situació millor, encara que sense regulació. Es notava la

Barcelona solidària

Barcelona saludable

Barcelona educadora

Barcelona esportiva

Barcelona formació

Barcelona cultural

Barcelona som tots.

Eleccions a Consells Escolars de Centre

Participem tots en la millora de l'educació

Ajuntament de Barcelona

manca d'un «llibret màgic» que normativitzés, d'una vegada, tot el volum de comunicacions de l'àmbit.

L'auditoria va ser el punt de partida d'un canvi important. Però calia anar més enllà. Havíem d'aprofitar l'aparició de l'eslògan «Barcelona som tots» i el moment receptiu del personal responsable de la comunicació per realitzar el manual normativitzador.

El Manual de Normes Gràfiques, de recent aparició, és una eina que ha de servir per a la correcta aplicació dels símbols d'identitat i els continguts, i així reforçar la imatge institucional. El manual marca les pautes i les normes que s'han de seguir, que faciliten i milloren la identificació de tot el que es fa per al benestar social dels barcelonins. S'hi defineix, la tipografia que s'ha d'utilitzar, els colors segons les àrees, els formats, la ubicació dels símbols i la compatibilitat amb altres logotips.

Per tant, podem afirmar que ara ja no valen les excuses. Només cal fer un petit esforç, o tan sols tenir la voluntat de fer les coses ben fetes, i aplicar les normes d'aquest manual. Només així aconseguirem una imatge coherent i una comunicació eficaç.

Enric Casas
Gerència d'Imatge

Àngels Nogué
Districte de l'Eixample

Plantem flors, que és primavera!

"Crec i llo Magni A
administració per al
realització de la
responsabilitat
per a la feina"

"A la Festa de Primavera, els alumnes fan de jardiniers i els jardiniers fan de mestres, i no se sap ben bé quin dels dos col·lectius posa més èmfasi en el seu paper."

L'Ajuntament vol, com cada any, festejar l'arribada de la primavera amb els escolars de la ciutat.

Aquest any plantaran flors als parterres i als parcs de tots els Districtes: el parc de la Ciutadella, el Joan Miró, Espanya Industrial, Putget, Creueta del Coll, Aigües del Guinardó, Pegaso, Clot i al jardí de les Infantes.

Abans, els nens i les nenes ja hauran fet els projectes de plantació a les seves escoles. I, als parterres de la ciutat hi faran, amb flors, els seus fantasiosos dibuixos. Més de 70.000 plantes donaran forma a la imaginació dels grups escolars. I més de 15.000 nens i nenes ompliran, el 21 de març, els parcs i jardins dels seus Districtes per festejar l'arribada de la primavera després d'un fred hivern.

Cada any es fa, a més d'aquesta plantada general, un

acte en un Districte diferent. Aquest any li toca a Sant Andreu, que obrirà el parc de la Pegaso per acollir els jardiniers infantils que l'ompliran de flors. Aquest contacte anual acostuma a establir una relació amb els centres docents que es concreta en visites programades als nostres vivers i, amb l'assessorament i la col·laboració dels tècnics de Parcs i Jardins, elaboren projectes que es duen a terme com a activitat didàctica a cada escola i durant tot l'any.

A més de festejar la primavera, Parcs i Jardins vol col·laborar amb la labor de fer que els nens i les nenes aprenguin a estimar, i per tant respectar, les flors, les plantes i els jardins del seu entorn. S'intenta aconseguir que la relació entre l'usuari del parc i els seus cuidadors serveixi perquè els nens coneguin l'ofici de jardiner i valorin la seva feina.

Un valor afegit és que el professional de la jardineria té la possibilitat d'explicar el seu treball diari tot identificant-se, encara que siguin un dia a l'any, amb els seus alumnes, transmeten els coneixements i la pràctica del seu ofici als nens i les nenes, els quals comproven que els jardiniers ho saben gairebé tot sobre les plantes i la cura que n'han de tenir.

És una òsmosi per la qual, a la Festa de Primavera, els alumnes fan de jardiniers i els jardiniers fan de mestres, i no se sap ben bé quin dels dos col·lectius posa més èmfasi en el seu paper.

Antoni Falcón
Parcs i Jardins

Aina Moll, la normalitat de la llengua

Des de sempre, Aina Moll ha dut a terme tasques de normalització lingüística importants a Mallorca i Catalunya. Ha estat Directora General de Política Lingüística de la Generalitat durant els anys que es va aprovar, al Parlament i per consens, la Llei de Normalització Lingüística; quan es va posar en circulació el «Digui, digui...» i la Norma; va orientar el català de les empreses, les universitats i les grans institucions; va formar professors de català...

Actualment és Directora de la Campanya de Normalització Lingüística a les Illes. Aina Moll és mallorquina.

Sentir-la parlar sobre el català t'encén el gust per la llengua, les ganes d'escriure en català i de parlar-lo millor i, allò que és més important, ens ensenya el respecte absolut per a aquells que no el parlen ni l'escriuen destrament, però ho intenten.

Aina Moll ha estat entre les persones que, més i millor, han treballat per la normalització de l'idioma a Catalunya. Està ben convençuda que cal emprar el català des d'una perspectiva conscient i amb un voluntarisme militant per evitar el rebuig o el ressentiment.

El català a Catalunya, a Barcelona i a l'Ajuntament és la nostra llengua de gran família. I, també, la nostra llengua de treball.

Vostè, que ha estat Directora General de Política Lingüística de la Generalitat, què entén per normalitat en la llengua a l'Administració?

Que l'Administració funcioni normalment en la llengua del territori. Que l'Administració catalana funcioni en català i que la de Valladolid ho faci en castellà.

Cap a on anem: cap a una administració que utilitza només el català o cap a una administració bilingüe?

Anar cap a una Administració que ja l'utilitza, no, perquè aleshores ja hi hauríem arribat... Crec que anem cap a una administració que utilitzarà, realment, el català, respectant sempre —a més, crec que ho ha de fer— el dret personal dels ciutadans de triar el castellà si volen. No només si és la seva llengua, sinó perquè ho volen. Però, en canvi, que si com a llengua natural de l'administració s'utilitzarà el català, crec que la resposta és que sí, perquè, tenint en compte com n'era de difícil normalitzar una administració que ha funcionat durant segles en castellà, amb el català bandejat de l'escola i de la formació de qualsevol ciutadà, els avenços que s'han fet permeten tenir esperances.

Si vostè treballés en un centre d'atenció directa al ciutadà, en quin idioma l'atendria: en català o amb la llengua que ell li parlés?

Quan ja ens haurem normalitzat, en la llengua que ell em parlés. Això és la cosa normal. Si tothom coneix les dues llengües i, en un moment donat, un ciutadà s'adreça en qualsevol de les dues a l'administració, això vol dir que vol ser servit en aquella llengua. En canvi, en aquests moments no,

"Crec que anem cap a una administració que utilitzarà, realment, el català, respectant sempre el dret personal dels ciutadans de triar el castellà si volen."

"La dificultat era vèncer la inèrcia de tant de temps de regim de monolingüisme castellà a tota Espanya, per passar a una situació real de funcionament en català sense rebutjar el castellà, que continua sent oficial. No és fàcil, això..."

perquè hi ha una inèrcia de molt de temps d'adreçar-se a l'administració en castellà. De pensar que ni tan sols els és possible fer-ho. Llavors, hi ha molta gent que parla en castellà, no perquè l'ha triat, sinó perquè no sap el català o no s'atreveix a emprar-lo.

Per tant, en aquests moments jo saludaria en català i, si em parlaven en castellà, els diria: «que no m'entén, vostè?», si em deien que sí, continuaria en català. El que no faria mai seria posar una barrera lingüística. És a dir, que si l'altre diu que prefereix el castellà, aleshores ho faria en aquest idioma, perquè seria la meva obligació. Però només en aquest cas, si no el que fem és posar barreres lingüístiques als ciutadans que encara no han fet el pas cap a la llengua pròpia.

Quan vostè era Directora de Política Lingüística, pensava que l'administració municipal es normalitzaria tan aviat?

No ho sé, això de tan aviat... Jo sóc optimista. De vegades, m'acusen de massa optimista i de triomfalista. Per tant, jo pensava que es normalitzaria aviat i, fins i tot, em sorprenia que no fos més aviat encara. Però, en canvi, també tenia consciència de les dificultats que hi havia. Per això, tampoc no m'estranyaria massa que la cosa s'hagués allargat més que un es pensava en principi.

Quines dificultats hi veia?

Home, les dificultats que suposa un canvi legal que es fa en un dia —el dia que entra en vigor la llei, allò val—, aleshores teníem que, en un sol dia passàvem d'una situació de monolingüisme oficial espanyol i de «si eres español, habla español», a una situació en què es reconeixia que hi

havia diverses llengües espanyoles i, que a Catalunya, la llengua pròpia i oficial era el català. I que el castellà era oficial, igualment oficial com a llengua de l'Estat. Això vol dir canviar de costums i, fins i tot, de mentalitats. I això, no es fa en quatre dies. La dificultat era vèncer la inèrcia de tant de temps de regim de monolingüisme castellà a tota Espanya, per passar a una situació real de funcionament en català sense rebutjar el castellà, que continua sent oficial. No és fàcil, això...

Per potenciar la normalització del català en l'ús intern de l'Ajuntament, és útil adoptar mesures impositives? No creu que són contraproduents?

Si és allò de «jo mano i tu obeeixes» crec que són contraproduents i, a més, com que les idees de dret i deure, també estan mediatitzades per la situació anterior, resulta que tot sovint es confon el dret personal del ciutadà a usar la llengua que vulgui, amb el deure del funcionari d'actuar en la llengua pròpia de l'Administració que serveix. Aleshores es poden produir enfrontaments dels dos tipus. Pot passar que un funcionari de l'Administració perifèrica de l'Estat digui: «ho vull fer tot en català», encara que sigui internament o que, i això és més corrent, un funcionari castellà digui: «jo tinc dret a parlar en castellà». Per tant, anar per la via impositiva, no sol ser bo. Però tampoc no es pot deixar anar fent tot dient «ja ho veurem d'aquí a uns quants anys...». Es tracta de fer veure que l'Administració té un deure de cara a la col·lectivitat catalana i demanar solidaritat. I, en aquest cas, jo crec que la gent respon. No és que els funcionaris s'hi oposin, el que passa és que s'ha

de fer per solidaritat, i no pas «perquè m'ho manen».

A l'Ajuntament de Barcelona s'ha imposat el costum d'editar gairebé tots els díptics informatius i cartells en català. Però a alguns ciutadans de barris, on majoritàriament es parla castellà, els costa d'entendre'l o no l'entenen gens. Què aconsella fer?

A base d'explicar-ho, i evitar conflictes, jo aconsellaria fer això que feu. Perquè és veritat que hi ha gent castellana a qui li costa molt d'entendre el català, però, en aquest moment, tots tenen a casa, o a la casa del costat, un infant que és capaç d'ajudar-los a entendre'l —això s'ha aprofitat fins i tot en anuncis. Els infants estan molt satisfets de poder, en aquest camp, ser ells qui ensenyen català al pare o a l'oncle...

Per tant, mentre sigui possible, jo aprofitaria això i estimularia els joves a ser els mestres dels grans i, els adults a fiar-se dels joves i no preocupar-se si, directament, no ho entenen. Llavors descobririen que, al cap de ben poc temps, ho entendrien.

Quin marge atorga la legislació actual per exigir el coneixement del català en els processos de selecció de personal?

Un marge bastant considerable tenint en compte que sempre es poden exigir les condicions necessàries per poder prestar un servei. El que encara no ofereix la llei —potser un dia o altre sí que ho oferirà— és que qualsevol funcionari sàpiga la llengua. Però en aquests moments, això, encara no és possible. En canvi, sí que és possible exigir un coneixement del català en tots els casos en què això és necessari per al servei que ha de prestar el funcionari. I, com

"Caldrà treballar per posar en pràctica la Llei de Normalització Lingüística i lluitar contra els obstacles que encara queden."

"Pel que fa en concret al tema dels rètols, Barcelona està normalitzada. I això no vol dir que n'hi hagi molts, però és que abans no n'hi havia cap."

"El que és més important és que els rètols estiguin normalitzats i que els ciutadans puguin llegir-los sense cap problema. Això és el que cal treballar per aconseguir."

que resulta que el coneixement del català està assegurat en tots els camps i a tots nivells, pot passar que sigui necessari en tots els concursos que s'obrin —en aquest cas té una justificació perfectament legal— i, a més, ja hi ha sentències que ho corroboren. Els jutges no donarien la raó a una protesta contra l'exigència del català, si es basés en la necessitat del servei.

Barcelona, pel que vostè coneix, és una ciutat normalitzada?

Pel que fa en concret al tema dels rètols, sí, cada vegada més. I això no vol dir que n'hi hagi molts, però és que abans no n'hi havia cap. Cada dia en surten de nous. Ara, si la pregunta és si n'hi ha prou i si no caldria un esforç perquè s'accelerés molt la retolació, aleshores la resposta és clara: no n'hi ha prou. Crec que això és un esforç que haurien de fer les autoritats, estimulants i, sobretot, els mateixos ciutadans fent examen de consciència. És a dir, en aquesta situació, amb una llengua pròpia i en un moment en què volem aparèixer davant del món amb la nostra llengua i ser reconeguts a Europa, no té sentit que la retolació sigui gairebé tota en castellà. Per tant, què puc fer jo per ajudar a canviar aquesta imatge?

I la gent de la ciutat, pensa que cada vegada parla més en català?

Resulta que en una enquesta que vam fer, ja fa 4 o 5 anys, però que ara encara obtindria una resposta més definitiva, la gent responia, majoritàriament, que sí. Que sí que, ella personalment, parlava més català ara que abans i que, a més, estava convençuda que en parlaria més al cap d'uns

"Els barcelonins de segona generació van a l'escola, aprenen el català, per tant, estan en condicions de parlar-lo si volen. En tot cas, l'obstacle més important que troben és que els companys i els veïns estan acostumats a parlar-los castellà."

quants anys. Això no es correspon amb la imatge que tenen molts sòcio-lingüístes i gent preocupada pel tema, però de vegades és la gent del carrer qui realment ho sap.

Què cal potenciar per aconseguir-ho cada dia més? Què cal fer perquè els barcelonins de segona generació, que encara parlen en castellà, ho facin en català?

No sé si gran cosa, llevat de parlar-los sempre en català. Perquè aquests barcelonins de segona generació van a l'escola, aprenen el català, per tant, estan en condicions de parlar-lo si volen. En tot cas, l'obstacle més important que troben és que els companys i els veïns estan acostumats a parlar-los castellà. Per tant si els parléssim en català no caldria fer res més.

Com valora l'actual política lingüística de la Generalitat?

Molt bé. D'una banda, tot allò que teníem projectat quan vaig marxar ha estat dut feliçment a terme, i jo no he fet cap falta. Vull dir que s'ha fet i que s'ha fet bé. D'altra banda, aquesta insistència a donar importància a la difusió de l'ús del català més que al seu coneixement és, efectivament, una necessitat d'aquesta legislatura amb la qual estic absolutament d'acord. La política de projecció exterior també era necessària.

El que sí que demanaria a la Generalitat és d'intensificar les relacions amb les altres comunitats autònomes de llengua catalana per tal d'arribar a establir una política lingüística d'àmbit general, encara que cadascú, dins de casa, segueixi el seu ritme i faci servir els seus mitjans.

Però aquests acords que preveu

la Constitució i que es van proposar des del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana a base d'imitar el tractat d'unió de la llengua neerlandesa, és una de les assignatures pendents que jo confio que aprovarem.

I la particular política normalitzadora de la circular interna del Conseller Comas?

Aquesta circular interna, jo no l'he vista. Les referències que en tinc són que es deia que s'havia de demanar a la gent, o «imposar-ho», que fins i tot en les relacions interpersonals es parlés català. Sé que el President la va desautoritzar i el Conseller també i per tant, el que em sap greu és que se li hagi donat tanta importància. Ara bé, pensant en la relació interpersonal, crec que si un ciutadà que està acostumat a la imposició del castellà, ha haver-se d'adreçar a l'Administració sempre en castellà, entra, amb tota la bona fe, en una dependència de la Generalitat i sent que els funcionaris, entre ells, parlen castellà, resulta que la tendència normal és de parlar castellà.

De manera que, sense fer res més que parlar entre ells, estan posant un obstacle a l'ús del català per part d'un ciutadà que hi té dret i estan evitant que un castellano-parlant, que hi podria parlar en català, doncs ho faci en castellà, tot i trobar-se en un àmbit català.

Jo diria que desqualificaria — tal i com ho han fet el President i el Conseller — una circular que prohibís parlar castellà, però, en canvi, dispensaria una relació diplomàtica demanant generositat als funcionaris perquè, realment, facin aquest esforç perquè l'ambient del'Administració catalana sigui un ambient català.

Ens serveix l'actual llei de Normalització Lingüística aprovada pel Parlament de Catalunya? En què caldria modificar-la?

D'una banda crec que serveix en el sentit que encara som lluny d'aplicar-la plenament i, per tant, fins que no se'n hagin esgotat les possibilitats, em sembla evident que serveix. Però, de vegades, s'ha interpretat això com que jo m'oposo a la reforma de la llei i, fins i tot, amb certa disposició tipogràfica, ha semblat que l'actual Director General i l'ex-Directora estaven en dissonància en aquest cas, i no és així. Penso, sincerament que la Llei és insuficient en el sentit que encara hi falta, per exemple, un capítol de sancions. En el primer esborrany que se'n va fer, quan encara no funcionava el Parlament, a base de contactes amb tots els grups parlamentaris, estava previst que hi hagués un capítol de Sancions. Després es va suprimir perquè es va pensar que no hi havia una preparació social que ho fes possible i es va deixar, només, una petita part que deia que en cas de conflicte o d'incompliment, la Generalitat podia intervenir. I aquest punt, que era l'única cosa que quedava d'aquell capítol, va anar al Tribunal Constitucional i va ser anul·lada. Però és veritat que és insuficient, però no és podria fer més en aquell moment. Hi ha capítols o punts que no es poden millorar, com quan diu: «com que el català és la llengua de Catalunya, la llengua de l'Administració és el català» o «la llengua pròpia de Catalunya és el català, la llengua de l'ensenyament, a tots nivells, és el català». No ho pots pas millorar, això, amb una llei. Estem molt lluny d'arribar-hi. Per tant, és insuficient, però no està aplicada si no hi ha un acord com

"Caldrà treballar per posar en pràctica la Llei de Normalització Lingüística i lluitar contra els obstacles que encara queden."

"Em sembla evident que és més important que s'escrigui en català, encara que hi hagi faltes, i no que es deixi d'escriure per por a fer-ho malament."

el que hi va haver tan total com el que hi va haver per a la primera formulació.

Si hi ha una reforma, benvinguda! De tota manera caldrà treballar per posar-la en pràctica i lluitar contra els obstacles que encara queden. El que sí que em faria por és que, amb l'excusa que la Llei és insuficient i s'ha de reformar, no ens preocupéssim de fer-la complir.

Recomana escriure el català en els papers interns de l'Ajuntament, encara que es faci alguna falta?

Sí, ben segur. Si hagués de triar entre fer-ho o no fer-ho diria que encara que sigui en els papers externs, tot i que és molt important donar una imatge de correcció. No voldria que s'interpretés com que fomenta el desordre o la descurança, però em sembla evident que és més important que s'escrigui en català, encara que hi hagi faltes, i no que es deixi d'escriure per por a fer-ho malament.

Està d'acord amb l'ús del català que s'ha decidit fer en els propers Jocs Olímpics?

El mal és que no ho he seguit prou. Jo estava ben d'acord tal i com van quedar que es faria en el moment inicial i jo instaria els responsables dels Jocs perquè, realment, es faci així. Es tractava que s'empessin les quatre llengües, que decidirien en cada moment i segons les funcions quina era la millor, però que, almenys alguna vegada, el català aniria davant, que sempre quedaria en un lloc digne i que es demostraria al món que el català era la llengua de Catalunya. Jo crec que hi havia el propòsit de fer una cosa ben feta i confio que la faran. Si no, protestaré...

Com a dona, ha trobat un ambient «normalitzat» en el seu entorn de treball o ha hagut de guanyar-se espais directius?

Sempre he treballat molt més amb homes que amb dones, però sempre m'hi he trobat molt bé. Només en dos casos recordo haver estat marginada pel fet de ser dona: una per un professor de l'institut que el disgustava molt ser manat per dones, tot i que s'ha de dir que en aquell moment, la directora, la secretària i la cap d'estudis de l'institut eren dones. L'altra, quan vaig fer les oposicions a càtedra i vaig treure el número 1. Després vaig saber que un membre del tribunal havia intentat que no me'l donessin, primer pel fet de ser dona i segon, perquè el número 2 ja era catedràtic d'abans... Al final me'l van donar per unanimitat. O sigui que no em puc queixar.

A un funcionari de l'Ajuntament que encara té por de normalitzar-se en català, què li recomanaria?

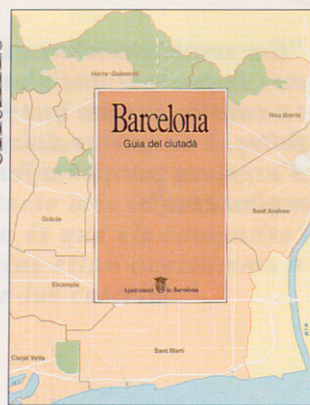
Que sigui valent. Com diuen les rondalles: la por no és res de prop si la voleu veure. Per tant, que faci servir la llengua sense por. Si és un castellano-parlant està exposat que li diguin que no es molesti, que ja l'entenen. Doncs, no, que no en faci cap cas, perquè té dret a parlar català, i si els altres han d'esperar una estona que s'ho pensi, doncs que s'esperin! Que tingui en compte que ho pot fer, que té dret a fer-ho. Que tingui present que si escriu català ha de procurar no fer faltes, però tenint això ben clar, és millor fer faltes que no fer res. ■

LA NOSTRA LLENGUA

Aina Moll ha escrit llibres sobre la llengua i el seu ús, i va impulsar la campanya de la Norma

Moure's per Barcelona: qui, què, on, com i quan

El ciutadà de Barcelona vol ser un ciutadà informat. Els nivells d'utilització del Servei d'Informació 010 són un bon símptoma de les ganes d'estar al dia i usar la ciutat.

Ara, com ens explica un dels nostres repòrters en un text ple d'opinions i de dades, al 010 i als punts Barcelona Informació, s'afegeix la Bíblia de capçalera de la informació sobre la ciutat de Barcelona: La Guia del Ciutadà, que l'Ajuntament fa arribar a totes les cases de la ciutat.

Una guia que marca època. Perquè hi és pràcticament tot. Per exemple: saps on és l'Associació de Dones del Parc de Vall d'Hebron?, o l'Escola-Taller Ocupacional Santa Isabel?, o el Consolat de Costa d'Ivori? Cap problema. Fulleja la guia. Dos minuts i ja ho tens anotat a l'agenda.

Quantes vegades ha anat a peu a un lloc, sabent que utilitzant el transport públic arribaria abans? Alguna vegada ha sentit ganes de denunciar un servei de l'administració, però ho ha hagut de deixar estar perquè no sabia on adreçar-se? Sap a qui dirigir-se per fer-se objector de consciència? Quins documents s'han de dur al registre civil quan neix un nen? Com obtenir el carnet de donant d'òrgans? Com donar d'alta un ciclomotor o a quin lloc aprendre esperanto? Totes aquestes i milers de preguntes més tenen la seva resposta en una de les últimes publicacions que acaba d'editar l'Ajuntament de Barcelona.

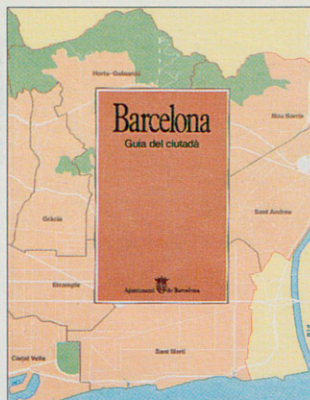
Es tracta de la "Guia del Ciutadà", una petita-gran enciclopèdia —una mica més gran que una guia de telèfons— que intenta donar resposta a tots i cadascun dels interrogants que es dibuixen a la ment dels barcelonins des que es lleven al matí fins que, ja de nit, es tornen a ficar al llit.

Segons explica un dels "pares espirituals" de la guia, Àngel Ros, "feia dos anys que es parlava d'editar una guia completa, que recollís el màxim d'informació que necessita qual-sevol ciutadà per moure's per la ciutat, però que fins ara no s'havia pogut realitzar perquè, fins fa poc, no hem tingut enllestida la base de dades de la ciutat i perquè no ha estat fàcil trobar el finançament." Ros remarca, però, que tota la informació que ofereix la guia era disponible al servei municipal "Barcelona Informació", i que la principal dificultat ha estat seleccionar-la de forma racional i fàcilment localitzable.

Un cop superats els problemes inicials i la llarga gestació del que possiblement es convertirà en imprescindible "abecé" de la

"La Guia del Ciutadà és una petita-gran enciclopèdia que intenta donar resposta a tots i cadascun dels interrogants que es dibuixen a la ment dels barcelonins des que es lleven al matí fins que, ja de nit, es tornen a ficar al llit."

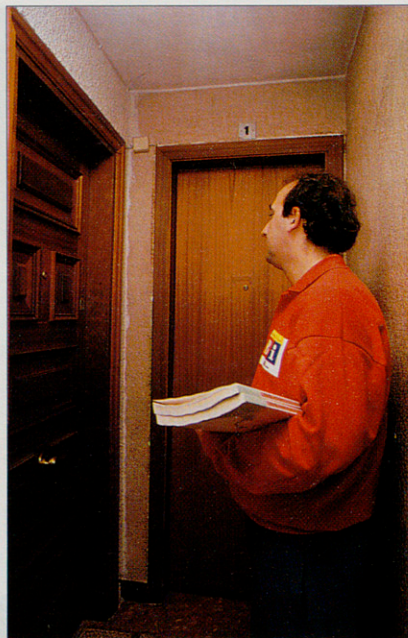

"La Guia del Ciutadà es va començar a repartir, a mitjans febrer, a les 700.000 famílies i empreses que hi ha censades a la ciutat."

ciutat, la guia es va començar a repartir, a mitjans febrer, a les 700.000 famílies i empreses que hi ha censades a la ciutat. La distribució, encarregada a la filial de Telefònica CETESA, s'ha enllestit la primera quinzena de març. Uns altres 25.000 exemplars es posaran a la venda per aquells turistes i residents a fora de Barcelona ciutat que hi estiguin interessats. Com deixa entreveure el propi Àngel Ros, el cost de l'operació és important, uns 250 milions de pessetes que han estat aportats per 35 entitats públiques i privades que s'hi anuncien -han finançat 2/3 del total- i l'Ajuntament de Barcelona.

Una de les primeres impressions que segurament experimentarà el ciutadà quan obri la guia serà la de trobar-se davant d'un allau d'informació impresa. Tot és qüestió de posar-s'hi bé i no atabalar-se. Així ho explica el Cap de la Unitat Operativa Barcelona Informació, Josep Novoa: "Volem que tothom, des del polític fins al ciutadà del carrer, entengui que és essencial utilitzar l'índex alfabètic que hi ha a les últimes pàgines per trobar allò que es busca."

Deixat entès que això no és una guia telefònica convencional, és bo repassar el que aquest document ens ofereix. En una primera part encapçalada per una introducció de l'alcalde Pasqual Maragall, on assenjala que l'objectiu és "ajudar a millorar la nostra qualitat de vida", un resum de Barcelona en xifres, un índex general i un extens dietari sobre tots els serveis municipals, segueix un plec de pàgines que, com creuen els responsables de la guia, serà el més utilitzat: la guia de carrers. Eladi Torres i Juan Manuel Ortega, responsables dels serveis de gestió i del sistema informàtic

Als ciutadans, els agrada molt rebre la Guia a casa

de Barcelona Informació, respectivament, expliquen que "hem intentat que la gent trobi sempre allò que busca". Per això, s'han introduït en aquesta llista les denominacions actuals i les antigues dels carrers, els noms en català i en castellà en molts casos, així com les versions originals i corregides d'aquells llocs que la saviesa popular ha batejat, i ha fet reeixir, per damunt de l'oficial." D'aquesta manera es tracta, diuen, d'instruir el ciutadà.

L'índex dels carrers remet a la ubicació de cada punt de trama urbana en les 60 pàgines dobles en què s'ha subdividit el mapa de la ciutat. El director del centre de cartografia municipal, Lluís Sanz, es mostra especialment satisfet del resultat final que ofereixen aquestes pàgines, i que són fruit de la utilització, per primera vegada, d'un suport informàtic d'auto-edició. Sanz assegura que això ha permès una gran millora en la qualitat d'impressió, així com la perfecta ubicació del centenar d'informacions diferents que aporten els mapes. Aquesta pràctica guia plasma també, i de forma diferenciada, tots els projectes urbans que es fan actualment a la ciutat i que es veuran realitzats en un futur immediat.

Passades las pàgines grogues dels mapes, trobem la "Guia de Transports", una detallada recopilació dels horaris, itineraris i abonaments de totes les línies i serveis de metro, autobús, ferrocarrils de la Generalitat, taxis, tramvia blau, "golondrines", funiculars i altres que circulen diàriament per la ciutat. Tampoc no hi falten els serveis de ferrocarril, les companyies aèries i navilières, ni les companyies d'autocars que donen servei regular des de Barcelona a la resta de Catalunya, Espanya i Europa.

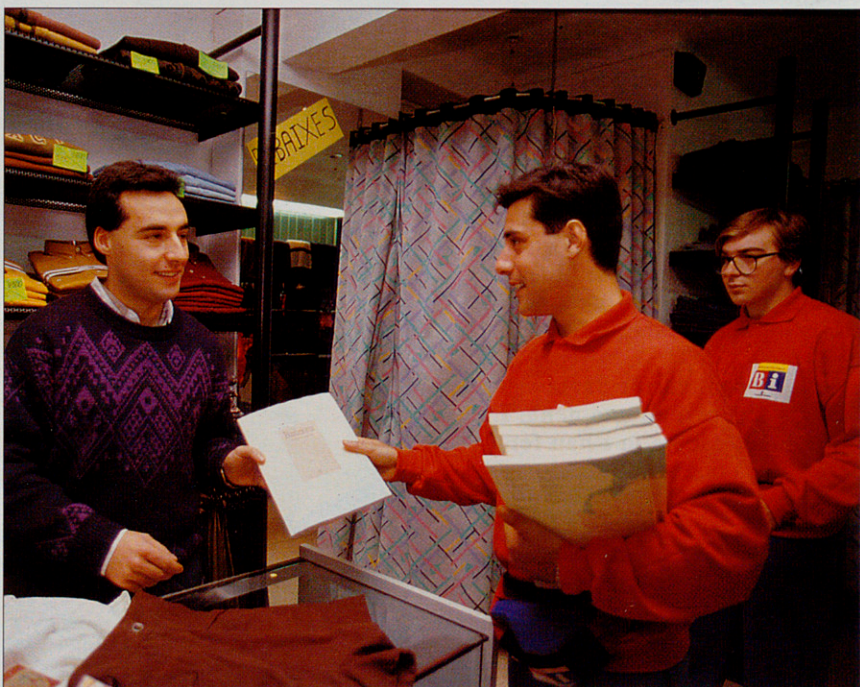
"150 pàgines concentren, per primera vegada de forma seleccionada, un exhaustiu repàs sobre "on fer", "on aprendre", "on trobar" o "on contactar" amb què i amb qui vulguis."

"La Guia del Ciutadà tindrà una vigència de dos anys i es tornarà a editar, actualitzada, el 1993."

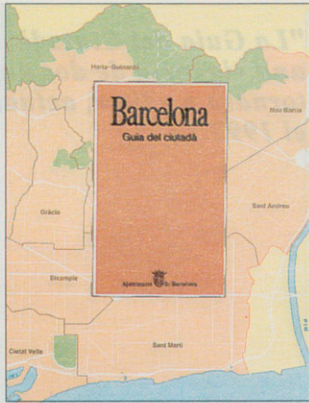
Entrats en la segona meitat de la guia, apareixen 150 pàgines on es concentra, per primer cop de forma seleccionada, un exhaustiu repàs sobre "on fer", "on aprendre", "on trobar" o "on contactar" amb què i amb qui vulguis. Tots els centres oficials, institucions i associacions de tota mena, instal·lacions i equipaments per realitzar qualsevol activitat, bancs i caixes i companyies de serveis hi són enumerats. La guia conclou amb un resum de la previsió d'actes per a aquest any, unes pàgines olímpiques i l'índex alfabètic.

A l'última pàgina, apareixen unes frases a retenir en cas que la utilització de la guia ens hagi plantejat algun problema : "L'edició d'aquesta guia va ser tancada el 31-12-90. El dinamisme de la ciutat por fer que algunes informacions hagin canviat o que estiguin a punt de fer-ho. Per modificar qualsevol errada, canvi o suggeriment, podeu trucar al telèfon 010". Torres i Ortega asseguren que "en una publicació d'aquest tipus segur que hi haurà queixes", però es mostren satisfets del treball que han realitzat des del juny passat. Àngel Ros, de la seva banda, anuncia que la guia tindrà una vigència de dos anys, i que es tornarà a editar, actualitzada, el 1993.

Gerard Peunzu

Piles de Guies recorren la ciutat fins a trobar el seu destinatari a les cases i als comerços

I a vostè, què li sembla la Guia?

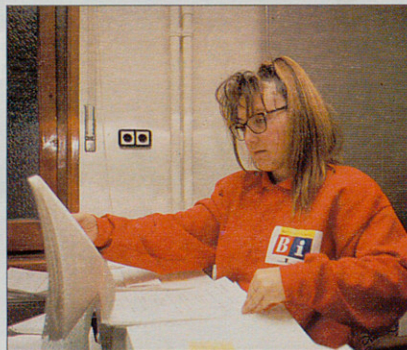
Volíem saber, ràpidament, com valoraven la Guia els ciutadans de Barcelona. I ens hem penjat una estona en el telèfon.

Una senyora de sa casa del carrer Villarroel/París ens explica que encara no l'ha rebuda. Però que l'ha vista a casa la seva filla que viu a la Gran Via. Ens diu que li anirà molt bé per saber els carrers, perquè les altres guies tenen una lletra molt petita i, com que la vista ja no li funciona prou bé, el format és ideal.

Truquem a un número del carrer Aribau, gairebé tocant Consell de Cent. És un pis d'estudiants i, com que fan uns horaris molt especials, els va costar de tenir la Guia a casa. L'havien deixada a la veïna del davant. Ens diuen: «Apa, que us els heu gastat, eh?, però ens anirà molt bé perquè mai no hauríem tingut tanta informació i tan ordenada a casa»

Canviem de zona i truquem a un número del carrer Mallorca, prop del passeig de Sant Joan. El senyor que ens respon és un avi. Ens comenta que a ell, poc servei li farà. Però que els de casa seva, especialment el gendre i els joves, se l'han estada mirant molta estona i han trobat que era una idea molt pràctica. I ens diu: «escolti'm, que telefonau a tota Barcelona per saber què en pensem?».

A Horta, al carrer Santa Amèlia ens respon una nena. Ens diu que a l'escola ja l'han feta servir per conèixer Barcelona i que la senyoreta els ha dit que Barcelona és molt gran i que hi ha de tot. Que la guia és per saber moltes coses que, a vegades, pensem que no pots fer perquè no saps on són.

Al camí de Tapioles, al Poble Sec, un xicot que està treballant ens diu que la Guia és molt completa. Que hi ha trobat l'associació del seu barri on va un parell de cops a la setmana. I ens diu: «Com ho sabeu, tot això?»

Al Guinardó li toca el torn a una casa del carrer Varsòvia. La senyora ens diu que ella no és de la casa, que hi està vigilant un nen petit, però que ella sí que l'ha rebuda. Es pensava que era una nova guia de telèfons. Però de seguida se'n va adonar. Diu, però, que hi ha molta lletra i li costa de llegir-la.

Finalment el carrer Gran de Sant Andreu, tenim la sort que és una botiga, on truquem. La senyora ens diu que té molta feina, però que l'hi ha agradat molt, que la farà servir tot sovint i que el seu marit va dir que la posés amb les guies de telèfons, perquè calia tenir-la sempre a mà.

Algunes trucades no les va contestar ningú. No eren a casa. Però la Guia del Ciutadà fa el seu fet: guia en la recerca ràpida d'allò que busques.

Dona i Educació.

El Grup Dona i el Consell Municipal del Benestar Social

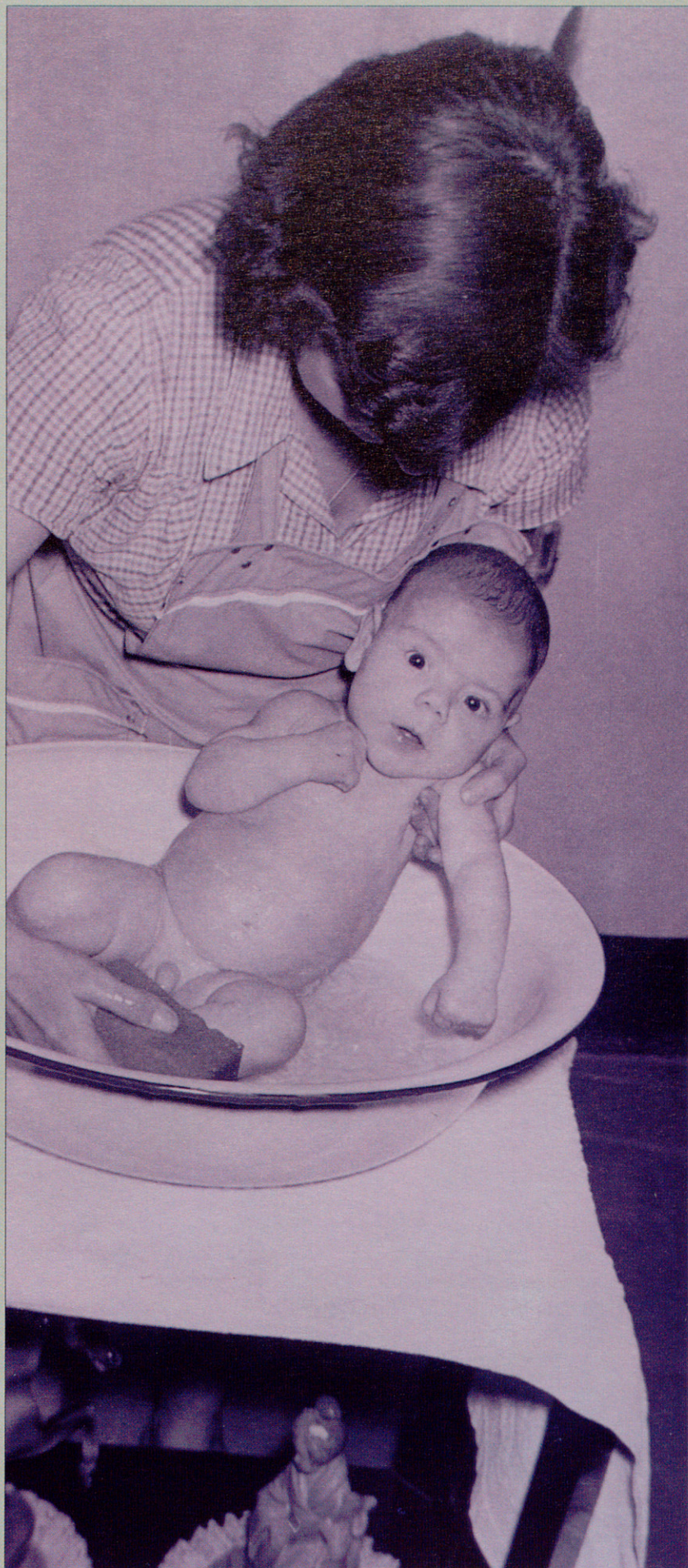
El segle XX és, segurament, el segle de la dona. Com en aquests cent últims anys, les dones mai no s'havien preocupat i organitzat tant per aconseguir la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

L'educació sembla que és una eina bàsica per fer més tangible aquesta desitjada igualtat. Perquè en l'educació s'opera el canvi de mentalitat o la fixació de discriminacions injustes.

Presentem, aquest mes de març que celebra, el dia vuit, el Dia de la Dona Treballadora, les propostes per a una educació que elimini tots els trets sexistes. Que, com llegireu i sabem, encara n'hi ha molts.

Les ha elaborades el Grup Dona del Consell Municipal de Benestar Social, un Consell que treballa des del 1988 i que, amb paraules del propi Alcalde i d'Eulàlia Vintró, us presentem enumerant el treball, concret i engrescador, que ha realitzat el Grup Dona sobre l'educació.

Les fotografies que il·lustren aquest dossier són de l'exposició sobre les dones de la postguerra a Barcelona que podeu veure, muntada pel Districte de l'Eixample, a la Casa Golferichs.

El Grup Dona en el marc del Consell Municipal de Benestar Social

Què és el Consell Municipal de Benestar Social? Qui el forma? Què es proposa? Quins grups hi ha? Què aporta, especialment, a la dona?

El Consell Municipal de Benestar, una eina per realitzar allò que pensem

La nostra és, per definició, una societat injusta. Desigualtats, obliats, marginació, és el preu que alguns diuen que hem de pagar en nom del progrés i la riquesa. Però no tots pensem així. Hi ha qui es rebel·la contra aquest fatalisme i decideix lluitar-hi. Fer-ho des de l'Administració és una obligació. Fer-ho des de la societat és solidaritat i civisme.

L'Ajuntament de Barcelona lluita aferrissadament contra els problemes socials. Això afirma l'alcalde Maragall en la presentació del Consell Municipal de Benestar Social. I diu que l'Ajuntament ha de fer-ho lluitant de dues maneres: impulsant polítiques de creixement econòmic que facilitin oportunitats per al més gran nombre de gent possible, i a través de la seva política social.

També des del conjunt de la societat són cada cop més els qui diuen no a una determinada filosofia de l'egoisme i fan de la solidaritat un concepte viu i una pràctica quotidiana molt satisfactòria.

Integrar aquestes dues formes de fer, la institucional i la social, no és només una obligació política, sinó una autèntica exigència social.

El Consell Municipal de Benestar Social és l'organisme que pot recollir millor les ànsies de tots els que volem fer de Barcelona una ciutat cada cop més justa, més solidària, més igualitària. És un organisme participatiu, que integra totes aquelles entitats i institucions, tots aquells sectors

socials, que d'una o altra manera incideixen en el Benestar Social.

És un organisme viu, perquè el seu treball es basa en el debat, en la confrontació de maneres de fer i pensar diferents. I també és un organisme efectiu, perquè els acords, la col·laboració i l'entesa han de ser les pautes de la seva actuació.

A tota l'Europa occidental el benestar social ha estat una realitat concreta, una política consolidada. I les actuacions en el camp de la gent gran, de la dona, dels refugiats, de la prevenció de la inseguretat ciutadana, de les drogodependències, del voluntariat, de la pobresa urbana, de la joventut, han estat fets quotidians, normals i normalitzats. Aquí, però, ens hem mogut en el camp de la filosofia i de l'esoterisme.

La nostra societat ja ha pensat durant molt de temps. Ja hem meditat prou, cal que ara ens posem en marxa. Instruments com el Consell Municipal de Benestar Social poden ser l'eina oportuna i adequada.

Un Consell cultural de validació i de concertació

L'Alcalde, doncs, ho té clar. Per això, el 16 de setembre del 1988, el Consell Plenari va aprovar per unanimitat i de forma definitiva les Normes Reguladores del Consell Municipal de Benestar Social. Es complia així un dels compromisos de l'equip de govern que havia estat fixat en el pla d'actuació per al quadrienni 1987-1991.

Per a Eulàlia Vintró, vice-presidenta del Consell i Regidora de l'Àmbit de Benestar Social, el Consell Municipal del Benestar Social respon a dos objectius polítics fonamentals del govern municipal: la participació ciutadana i el benestar social. De les normes del Consell se'n desprenen amb claredat, tant els objectius com els camps d'actuació prioritària, incloent-hi també aquells que disposen o disposaran en el futur d'altres organismes especí-

fics de participació i promoció, com són el cas de joventut, esport, disminuïts i educació.

El Consell orienta la seva actuació en un triple vessant: cultural, de validació i de concertació. Cultural, perquè entenem que aquest país nostre i aquesta ciutat nostra no són ni un país ni una ciutat amb tradició de cultura d'Estat de Benestar. Estem convençuts que aquest Consell, per la riquesa de la seva representació, pot ser una eina útil per ajudar a donar pautes de coneixement i de cooperació, i també per introduir, en els temes de reflexió —i, per què no?— en els temes de conversa de la nostra societat, els criteris dels quals ha d'informar un Estat de Benestar.

Validació, entesa no només com a coneixement de les línies de treball que es fan des de l'Ajuntament o des de les entitats, sinó com a contrastació d'aquestes línies, crítica constructiva i perfeccionament de les propostes, fins a la modificació, si cal, d'algunes de les activitats previstes o de l'èmfasi i les prioritats posades en aquestes previsions. Debat constructiu que ens ajudi a encertar la línia de treball que volem marcar en cadascun dels temes que configuren l'àmbit.

I finalment concertació. Perquè l'Ajuntament està convençut que si no hi ha acords de col·laboració entre les administracions i la societat, difícilment podrem arribar a resoldre situacions que reclamen una solució urgent.

És a partir d'aquestes reflexions compartides pel conjunt de les institucions, forces político-socials i experts que formen el Consell, que es van aprovar diversos grups de treball, amb l'objectiu d'iniciar un treball amb possibilitat de donar uns resultats concrets a partir dels quals es pot avançar en la millora de les línies d'actuació d'avui.

Els grups actualment constituïts són el de Gent Gran, Dona, Refugiats i Estrangers, Prevenció de la Inseguretat Ciutadana, Dro-

godependències, Voluntariat, Pobresa Urbana i Projecte Jove.

La fita que conjuntament ens hem posat és realment ambiciosa: es tracta d'intentar configurar un nou model social on tothom hi tingui cabuda, en el qual les institucions vetllin per fer una societat més justa, més humana, més igualitària i, en definitiva, més solidària.

Des d'aquí volem deixar constància del repte que el conjunt dels representants de gairebé tots els sectors de la societat barcelonina hem adquirit i de l'objectiu comú que ens hem plantejat: analitzar críticament la situació del benestar social a la ciutat i coordinar les actuacions i esforços per tal de construir una Barcelona més solidària, una Barcelona de la gent i per a la gent.

La tasca del Consell, conclou Eulàlia Vintró, es mesurarà pel rigor, l'encert en l'orientació de les prioritats i l'eficàcia de les resolucions que adopti. Aquesta és la nostra responsabilitat, aquest és també el nostre compromís.

El Consell Municipal de Benestar Social el formen actualment l'alcalde de la ciutat, regidors, representants de consells sectorials municipals, entitats privades, representants d'associacions empresarials i gremials i de centres sindicals, representants de l'àmbit universitari i professional, representants de l'Obra Social de les Caixes, de la Judicatura i Fiscalia, de l'INEM, de l'Arquebisbat i alguns experts. La secretària es Berta Gutiérrez. En total, el Consell el formen seixanta persones.

El Grup Dona, un grup actiu

El Grup Dona, com s'ha explicat, va ser un dels Grups de Treball que es van crear inicialment en el marc del Consell Municipal de Benestar Social.

Tot i que molts dels problemes que afecten a les dones dels col·lectius menys afavorits siguin també estudiats en els diferents grups de treball des de l'òptica

pròpia de cadascun d'ells —Drogodependències, Gent Gran, Infància, Habitatge Social, Pobresa, Prevenció, Projecte Jove, Refugiats i Estrangers, Voluntariat— es va considerar que la problemàtica de la dona, malauradament, continua sent suficientment generalitzada, per estesa, i suficientment específica i que exigia un abordatge també específic i diferenciat, si es pretenia contribuir a pal·liar la desigualtat i la discriminació que les dones pateixen en els diferents àmbits.

D'acord amb les funcions assessora i consultiva del Consell i en tant que òrgan de participació ciutadana, el Grup es va fixar en el començament del seu treball els objectius següents:

- Fer una revisió de l'actuació de l'Ajuntament de Barcelona en l'àmbit de la dona.

- Conèixer aquells trets de la situació de les dones barcelonines que requereixen algun tipus d'intervenció institucional i, preferentment, aquelles situacions que a priori semblen requerir la intervenció de l'administració local. Tenint en compte allò que ha estat realitzat i les necessitats observades, fer els suggeriments pertinents per tal d'orientar i millorar les accions que s'han de dur a terme, indicant-ne l'escala de prioritats.

- Suggestir fórmules de coordinació i col·laboració entre les diferents institucions i entitats de la ciutat.

Per tal de desenvolupar aquests objectius, el Grup va decidir d'analitzar la situació de les dones en cinc aspectes: la situació laboral; les situacions de marginació extrema, com ara els maltractaments; la prostitució o la presó; els problemes derivats del funcionament i organització de la institució familiar; els problemes de les dones generats per l'orientació discriminatòria de l'educació i de la cultura i els mitjans de comunicació; i les qüestions relatives a la salut de les dones.

El primer any, el Grup va donar prioritat a l'anàlisi de les

qüestions relatives a ocupació i marginació. Fruit d'aquestes anàlisis van ser un conjunt de recomanacions i propostes que han desembocat en l'adopció de mesures i en el seu desenvolupament. Es poden mencionar, a títol d'exemple, la creació de la figura de Consellera de la Igualtat a cada Districte de la Ciutat o els programes impulsats des de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic i Social i portats a terme en col·laboració amb els Districtes i amb diverses entitats, com ara els Plans de Transició al Treball, Formació de Dones Emprendedores, Programa d'Inserció Laboral de Dones, Escoles-Taller, etc., que han suposat una dotació econòmica de més de cent-setanta-cinc milions de pessetes.

El segon any de treball, el Grup es va centrar en l'estudi dels aspectes discriminatoris de l'educació que aquest dossier presenta en la totalitat de les seves recomanacions. El conjunt de les propostes elaborades pels diferents Grups de Treball aprovades pel Consell de Benestar Social el juliol del 1989, estan recollides en una publicació editada per l'Ajuntament de Barcelona.

Les recomanacions del Consell Municipal de Benestar Social

El Grup Dona del Consell Municipal de Benestar Social va escollir el tema de l'educació com a eix de debat per a les sessions celebrades el curs 1989-90. El tema d'aquestes sessions es va centrar en les conseqüències de l'establiment generalitzat de l'escola mixta que va crear força expectatives de cara a l'assoliment d'una veritable coeducació. En realitat, però, el que ha passat aquests anys és que el sistema educatiu ha fet desaparèixer allò que era considerat com a específicament femení, sense tenir en compte si es tractava de fets o actituds necessàries per al desenvolupament integral de les persones. Per aquest mo-

tiu, l'objectiu dels responsables de l'ensenyament és, encara, arribar a assolir una escola en què siguin presents els trets diferencials d'ambdós sexes, com a únic camí per a una educació justa per a tothom.

La reflexió sobre els estudis més recents, base del treball del grup, ha permès establir tres dimensions a les quals es mantenen, encara, fortes discriminacions sexistes:

En la forma general de la cultura, que repercuteix en els aspectes escolars. Això es veu en els llibres de text, on les referències a les dones solen ser molt limitades i estereotipades, en les didàctiques emprades en l'ensenyament de les matèries científiques, etc.

En la persistència de trets sexistes en les relacions que es produeixen a les aules i centres educatius entre professorat i nois i noies i entre alumnes d'ambdós sexes.

En la posició dels docents dins del conjunt del sistema educatiu en el qual les dones continuen ocupant posicions desiguals, malgrat que sigui una professió majoritàriament «femenina».

Qüestions, totes elles, que requereixen una intervenció urgent que s'ha d'impulsar des de les institucions polítiques, tant a nivell de la reforma del sistema educatiu, com mitjançant l'impuls de Plans d'Actuació de les Administracions Autonòmiques i Locals. I, també, des de la mateixa societat civil i l'organització de les dones més conscients i perjudicades pels estereotips sexuals.

En les sessions de treball es consideraren, també, les polítiques dutes a terme per les diverses institucions —Comunitat Europea, Govern Central i Generalitat de Catalunya—, l'anàlisi de les quals, conjuntament amb els estudis que s'han fet i s'han analitzat, van dur a redactar unes recomanacions, que van ser aprovades en el plenari del Consell Municipal de Benestar Social, el dia 2 de juliol del 1990.

Recomanacions a nivell autonòmic

A nivell autonòmic s'han fet recomanacions per combatre els estereotips en els materials didàctics i en els currículums. També es fan propostes per al canvi d'actituds entre el professorat. I per garantir la igualtat d'oportunitats en totes les formes d'ensenyament.

Per combatre els estereotips en els materials didàctics i en els currícula:

S'establiran recomanacions generals sobre els llibres de text, dirigits a les cases productores de materials didàctics. I s'impulsarà aquesta política mitjançant la creació de premis per a llibres de text i materials didàctics.

Es duran a terme, tant per a nens com per a nenes en la fase d'ensenyament obligatori, cursos d'aprenentatge pràctic de tot allò que cal saber per assumir les responsabilitats de la vida domèstica. S'inclouran aquestes matèries en els currícula de l'ensenyament i es farà especial atenció a la diferenciació entre els aspectes tècnics de les habilitats manuals i els específics d'atenció a les persones.

S'impulsaran activitats adequades per tal d'estimular l'interès per les activitats esportives de les nenes, potenciant la participació conjunta en les classes d'educació física i promovent aquesta activitat en equips de nois i noies. Tanmateix caldrà realitzar campanyes d'imatge per interessar a les nenes, i també als joves, en la pràctica de l'esport.

S'introduirà la formació psicosexual des de l'escola bressol fins a l'ensenyament secundari obligatori, a fi d'afavorir unes relacions afectives no conflictives.

• *Canvi d'actituds en el professorat*

L'escola mixta no és una garantia per a la superació de determinades actituds discriminatòries pel que fa al tracte amb el professorat. Els estereotips socials dominants, encara estan presents en

els processos pedagògics i socials, per això és necessari orientar el professorat perquè, des de la seva intervenció educativa-pedagògica-social, impulsin una política d'igualtat entre els sexes.

Per això s'implementaran les següents mesures:

- S'introduiran, en els currícula de l'ensenyament universitari, els materials de formació inicial en la pedagogia de la igualtat d'oportunitats entre els sexes, així com en totes les formes de reciclatge dels professors.

- La Conselleria d'Ensenyament elaborarà els estudis pertinents per editar una guia del professorat que estableixi les orientacions i/o instruccions concretes per superar les actituds discriminatòries.

- Es posarà en marxa un pla d'experiències pilot en pedagogia per a la igualtat, previ a la seva extensió a tots els centres.

- Els grups de renovació pedagògica introduiran en els seus estudis i investigacions aquestes matèries.

- Garantir la igualtat d'oportunitats en totes les formes d'ensenyament.

La diversificació professional entre les professions anomenades masculines i femenines és molt significativa. En general, les noies fan unes eleccions escolars i professionals més marcades per la seva condició cultural de dona, que no pas per la seva capacitat d'estudi o d'aprenentatge. Per tant, cal impulsar un conjunt de mesures que afavoreixin la igualtat d'accés real a tota mena d'ensenyament i de formació. És necessari, doncs, que el Govern de la Generalitat promogui actuacions adreçades a l'orientació escolar no discriminatòria mitjançant:

- l'impuls de serveis i actuacions d'informació i orientació professional que afavoreixin l'elecció de carreres professionals diversificades. En l'elaboració i coordinació d'aquests programes han de participar-hi els ensenyants, els pares i les oficines d'ocupació.

- S'ha de retardar al màxim el moment d'elecció de la futura professió, ja que, com a conseqüència dels estereotips socials, una elecció precoç afavorirà l'elecció dels estudis tradicionals.

- En el marc d'una política d'impuls de la diversificació professional, caldrà establir orientacions molt específiques dins del sistema educatiu no universitari, per a l'accés igualitari a les noves tecnologies.

- Proposar la creació en els Consells Escolars d'una comissió d'igualtat amb representació de pares-professors-alumnes perquè vetllin per la igualtat d'oportunitats en tots els nivells i formes de l'ensenyament.

- Als centres de professors de la CEP s'hi crearà la figura del responsable de la coeducació que, juntament amb el professorat, analitzarà i valorarà les experiències que es duen a terme, a la vegada que treballaran per la seva sensibilització i l'impuls de les activitats coeducatives.

- Els Serveis Territorials d'Ensenyament i l'Institut de la Dona, coordinaran les actuacions previstes en el Pla de la Igualtat.

• *Educació permanent*

A més d'impulsar una política d'igualtat d'oportunitats per a les noies, tampoc s'ha d'oblidar l'adequació de l'educació permanent de les dones adultes, que en el seu moment no van poder accedir a la formació o que, per raons determinades, la van abandonar.

Cal, doncs, que el Govern de la Generalitat posi en marxa les següents mesures:

- Establiment de dos nivells d'educació permanent. En un nivell l'orientada a l'alfabetització i a l'il·letrisme, i en un segon nivell, la dirigida a la formació ocupacional i al reciclatge cultural.

No es pot parlar d'educació d'adults sense parlar de la cura dels nens. Per això, cal donar suport a les dones amb càrregues

familiars, ampliant l'horari d'escoles bressol als Districtes perifèrics. L'educació d'adultes necessita ser reforçada amb més formadors i s'haurien de preveure les fórmules de col·laboració amb facultats, estudiants de pedagogia, filosofia, sociologia... Seria una manera d'apropar la Universitat a l'Educació Popular.

• *Mitjans de Comunicació*

Pel fet que la població femenina té menys hàbit de lectura, caldrà plantejar-se la utilització dels mitjans de comunicació com a una eina educativa-formativa. Per aquest motiu, el Govern de la Generalitat:

- Impulsarà un acord conveni entre l'ens públic de Ràdio i TV, l'Institut de la Dona i la Conselleria d'Ensenyament, a fi d'introduir programes formatius-informatius adreçats a les dones, en hores d'audiència majoritàriament femenina.

- Hauria de potenciar les TV locals com a mitjans didàctics per a la participació i difusió d'activitats ciutadanes. A Barcelona hi ha 4 TV locals i a Catalunya 42. La TV local podria emprar-se com a mitjà d'expressió de moltes dones.

- Promoure campanyes d'imatge, graduals i sistemàtiques, per afavorir un canvi de mentalitat sobre els estereotips sexuals en allò que fa referència especialment a l'educació, la professió, la feina i els rols en la vida domèstica i familiar.

• *Investigació i estudis*

Es promouran les investigacions necessàries que permetin de conèixer millor els estereotips sexistes, temàtics, conceptuals, lingüístics, gràfics, etc., que impedeixen la igualtat, per assegurar l'accés de nois i noies de la mateixa manera, a tots els nivells i especialitzacions professionals del sistema educatiu.

En aquesta línia de treball es recolliran, en els projectes curri-

culars de l'ordenament del sistema educatiu, tots els aspectes de la història de les dones que han estat investigades. També, es finançaran les investigacions necessàries per avançar en un coneixement millor i més complet de la història passada i la realitat present.

Recomanacions a nivell local

En el marc de les seves competències i funcions, els ajuntaments han de vetllar i impulsar, recomana el Consell, el desenvolupament municipal d'aquest conjunt de mesures. Amb tot, a continuació proposem un conjunt d'actuacions adreçades a l'Ajuntament de Barcelona.

Es proposa la realització d'un Pla d'Actuació per a la Igualtat d'Oportunitats en l'Educació i la creació d'una figura, referent a la Direcció de Serveis Pedagògics, que vetlli per la implementació i desenvolupament d'aquest pla.

Revisió dels llibres de text a fi d'eliminar els continguts discriminatoris i/o sexistes. Mitjançant el seu professorat, l'Ajuntament impulsarà actuacions per detectar i corregir els materials didàctics que perpetuen els estereotips sexistes.

Establiment de programes d'informació i orientació sobre les diferents opcions professionals per tal de facilitar a les nenes-joves l'accés a carreres i professions no tradicionals. Aquests programes s'haurien d'introduir, al més aviat, especialment en els moments previs a l'elecció de les diverses opcions d'estudis.

Incorporació de la temàtica de la igualtat entre els sexes en els plans de formació del professorat de les escoles municipals: informació, documentació i activitats de formació específiques per a una educació no sexista.

Introducció, en el nivell d'ensenyament primari, de l'aprenentatge pràctic de tot allò que cal saber per assumir les responsabilitats de la vida domèstica quotidiana.

Impulsar, en algunes escoles

municipals, experiències pilot encaminades a observar i analitzar les discriminacions que de fet es produeixen en la pràctica escolar, a fi de promoure actuacions que potencin la igualtat real de les nenes i les joves.

Promoure, en alguns Districtes de la ciutat i amb caire experimental, programes de sensibilització i formació adreçats a pares i mares, a fi d'impulsar, també des del vessant familiar, el canvi d'actitud i les mesures necessàries en favor de la igualtat. La Consellera per a la Igualtat del Districte hauria de col·laborar en la promoció d'aquestes actuacions.

Al desenvolupament de mesures i actuacions per propiciar la igualtat, li cal l'existència d'una persona específica que vetlli des del nivell més alt per la seva realització i impuls. Dins del Govern i les Institucions Municipals, el Consell Escolar, com a òrgan coordinador i impulsor de la política educativa, hauria de preveure la participació d'aquesta figura del Conseller/a per a la Igualtat que, juntament amb les Conselleres dels Districtes, podrien dur a terme funcions socials i educatives d'ample ressonància ciutadana.

Este es mi secreto

... la feliz elección de un sostén Belcor. ¡Qué cómodo es! y asegura mi elegancia en todo momento.

Adapte Vd. también el modelo adecuado a su silueta.

Modelo hino-de fine raso de seda con reforzados con tiras para reducir el bulto con toda comodidad.

Modelo Onda - de batista de algodón con tiras de látex elástico, realza y sujeta delicadamente.

Modelo Rosete - de batista de algodón como en el centro. Sujeta el busto y sujeta la espalda.

Vea los sostenes Belcor en las principales casas del ramo

STENES

Belcor

por mayor: Central Corsetera - Av. José Antonio, 620 - Barcelona

RIS - GINEBRA - MILAN - BARCELONA

Tot i que els mesures proposades a l'Ajuntament de Barcelona fan referència principalment en l'àmbit d'actuació de l'Àrea d'Educació, considerem també molt important la dimensió educativa de moltes de les activitats que es duen a terme des d'altres àrees, com són l'Àrea d'Afers Socials i Joventut, l'Àrea d'Esports, l'Àrea de Salut Pública i l'Àrea de Desenvolupament Econòmic i Social.

En aquest sentit, fem extensiu a aquestes àrees l'objectiu fonamental de les recomanacions en favor de la igualtat de les nenes-joves-dones, demanant-les que vetllin per la detecció i correcció de les situacions discriminatòries que es puguin produir en la programació de les seves activitats i que promoguin accions específiques amb el mateix objectiu.

Ara només cal que tot això sigui realitat tangible en totes les propostes educatives que es fan.

En el tema de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, cal no baixar mai la guàrdia. I cal que —i no només aquest març— tinguem el ferm propòsit de treballar per aquesta justa igualtat.

Han col·laborat en la realització d'aquest dossier, Berta Gutiérrez i Mariona Ribalta.

Els Museus de Barcelona, novel·les contemporànies per als ciutadans

París té prop de cent museus; Londres, trenta-sis; Roma, vint-i-nou; Nova-York, trenta-nou; Barcelona, vint-i-tres...

Totes són ciutats que, aquests últims anys, s'han esforçat a presentar els seus museus com a equipaments vius on la investigació, la difusió i la producció estan entrelaçades. Es volen uns museus amb un paper rellevant en el teixit cultural de la ciutat. A totes es fa un esforç per sistematitzar els grans museus, i hi ha el desig de pervivència dels petits museus monogràfics.

Si els anys vuitanta, a Europa i a Amèrica del Nord, han estat la dècada dels museus, Barcelona tindrà uns anys noranta plens de realitzacions museístiques preparades els últims anys de la dècada passada.

Davant un mes d'abril en què es començarà a veure el que s'ha treballant en el silenci de les dependències, La MUNICIPAL us ofereix un petit quadre de la realitat actual als Museus Municipals.

Les fotos són de l'Arxiu Fotogràfic de Museus

Museu d'Art Modern. Exposició "El Modernisme". Fotos de Jordi Calafell.

No hi ha res més apassionant que llegir una bona novel·la. Se t'emporta. Busques el temps per capbussar-t'hi. La història i la gent esdevenen familiars. Tu ets allà, enmig la trama, observant. Comprendent. I t'agradaria que aquesta novel·la no acabés mai més.

Per a la direcció dels Museus de Barcelona, aquesta és la idea bàsica per reescriure les col·leccions dels museus de la ciutat i presentar-los als ciutadans. Es volen uns museus que expliquin històries d'ahir o d'avui. Tant és. Però amb contemporaneïtat: que impliquin la participació còmplice dels ciutadans. Perquè els museus, en aquesta ciutat, no volen ser una simple col·lecció venerable de relíquies.

De com s'han format els museus de Barcelona

La creació de les primeres col·leccions museístiques respon a les idees laiques de la Il·lustració i a l'esperit nat de la revolució Francesa. A la fi del segle XVIII ja existia a Barcelona l'escola de les Nobles Arts de la Junta de Comerç, embrió del primer museu a Barcelona. El naixement dels grans espais d'exposició i la possibilitat, fins i tot, d'una divisió sistemàtica en els conceptes clàssics d'Arts, Ciències, Història, ve determinada, però, per les possibilitats d'expansió física i econòmica de les Exposicions Universals.

Els fets institucionals que cristal·litzen en la Junta de Museus i l'acció de personalitats tan decisives com són Pirozzini, Sanpere i Miquel, primer, i Pijoan, Joaquim Folch i Torres i Bosch i Gimpera, després o el tràfec continuat de les col·leccions dels Palau de Belles Arts a l'Arsenal i al

"El Pla Director de Museus, a imatge del Pla Estratègic, és un instrument amb un "leimotif" clar: la concertació entre les diverses institucions públiques i la iniciativa privada."

Palau Nacional, s'han d'entendre en el marc de les dues grans ocasions que la burgesia barcelonina, a cavall entre les dues revolucions industrials, va tenir en les Exposicions Universals del 1888 i el 1929.

Dels actuals espais destinats a museus, els edificis de l'Arsenal —ampliat com a museu el 1915 per Falqués—, el Cafè-Restaurant, el Museu Martorell a la Ciutadella, el Palau Nacional, el Museu Arqueològic, el Museu Botànic i el d'Etnologia Hispànica, pertanyen a ambdues Exposicions i representen, amb els seus 52.259 metres quadrats, el 62% del total de metres quadrats que ocupen els museus de Barcelona.

Va ser als anys 40, amb la influència de les escoles italianes de restauració de Boito i Giovannoni, i la idea de "civilta", que per reflex penetrà en la mentalitat dels que regien Barcelona, quan es va impulsar definitivament la corporativització del Barri Gòtic i això va contribuir al desenvolupament decisiu dels Museus d'Història, de les Excavacions i del Museu Marés.

Durant els anys 60, el fet excepcional de les donacions de Picasso i Sabartés, i el descobriment neorealista del Barri de Ribera, va fer que s'aprofitessin els conjunts dels palaus gòtics i renaixentistes del carrer de Montcada per crear un nucli museístic important. La continuïtat, als anys 70 i 80, de la recuperació d'aquesta zona per a les activitats culturals i de lleure sembla irreversible, encara que necessita algunes remodelacions, com per exemple al Born, que ha d'oferir un ús quotidià en el lleure i la cultura.

A l'últim, cal registrar que als anys 80, la necessitat de recuperar els centres històrics i els nous

mètodes de tractament de peces urbanes a través d'una visió qualificada i conjunta de la forma urbana, va girar els ulls dels polítics culturals i dels urbanistes cap a la zona del Raval, amb la decisió de construir el Museu d'Art Contemporani en el complex cultural de la Casa de la Caritat.

Fins aquí, la història. Passem, ara, a l'actualitat.

Des de l'atalaia del Centre gestor de Museus a la Virreina

La Virreina ha aconseguit ser l'espai estratègic per a la programació de la cultura que impulsa el municipi. I en aquesta màquina pensant i actuant, el despatx de Jordi Carrió, gerent dels Museus Municipals, ocupa un angle del pati interior. Perquè, segurament, per remodelar els múltiples museus que depenen de l'Ajuntament de Barcelona es necessita concentració, decisió, paciència i optimisme.

Esperava trobar en el seu despatx alguna peça amb olor de museu. O la pintura d'algun artista amb vocació museística. M'equivocava. Les parets són nues. Amb cap imatge. Són parets per escriure la història de la transformació dels Museus de Barcelona, la gran novel·la ciutadana i per fascicles dels anys 90.

Jordi Carrió és un bon conversador. I s'entusiasma. Tant, que seria millor que això fos un monòleg i no pas un reportatge. Però no hi fa res, deixaré que el text l'expressi constantment.

"Fa una mica més d'un any que vaig arribar a aquest despatx amb un equip de gent per assumir la responsabilitat dels Museus Municipals. Era el deu d'octubre. I, aquest deu d'octubre, no era l'inici de res, perquè ja hi havia

molta feina feta. Tots ja treballàvem a l'Àrea de Cultura, amb Ferran Mascarell. Teixíem el Pla de Museus del 85." Jordi Carrió és d'aquells homes que pensen que no s'ha de començar sempre tot de nou. I que la tradició, renovada, és una bona manera de treballar per a la ciutat.

"Aquest any passat han cristal·litzat moltes coses de les que vam planificar el 1985. I en aquests darrers dos anys hem avançat en la precisió d'allò que es volia. Bàsicament, els Museus Municipals s'han obert a la ciutat de Barcelona i a les institucions de govern per buscar una gestió i una eficàcia compartides. Al 90 s'ha aprovat també la Llei de Museus, i s'ha iniciat la participació, en la gestió dels museus, d'altres administracions, empreses i personalitats de la ciutat."

El telèfon no para de sonar. Però no l'agafa, està per la conversa. I li agraeixo, perquè aquest reportatge és, en una tarda de finals d'hivern, cosa de dos que parlen sobre coses de molts altres. "Aquí, en el treball que ara es comença a veure, cal assenyalar l'empenta de l'Alcalde, de Lluís Armet, de Ferran Mascarell, dels directors de museus, de l'equip de la direcció tècnica... Alguns museus encara estan un pèl polsosos. Altres brillen poc i són objecte de veneració per uns pocs entesos. Alguns, cal subratllar-ho, tenen un bon nom a la ciutat i a fora. Tenir-los al dia, dinàmics, costa molts i molts diners. Dineros que no es tenen. Cal, doncs, racionalitzar-los. Perquè ara tenim un bon diccionari: un bon patrimoni. Però cal transformar aquest patrimoni en un museu, en una col·lecció que expliqui coses. En una novel·la contemporània, en definitiva,

"Els museus han de ser tots contemporanis. No tots els museus ens expliquen la història contemporània, però la manera d'explicar-ho ho ha de ser. Llavors, els ciutadans hi aniran. Se'ls faran seus."

"La història dels museus demostra que la seva evolució és fruit de les aportacions dels grans col·leccionistes, de la voluntat de la societat civil i de les aportacions particulars de la Junta de Museus i dels artistes."

Pantocrator de Taüll, al Museu Nacional d'Art de Catalunya que està en fase de remodelació.

"La història dels museus demostra que la seva esplendor és fruit de les aportacions dels grans col·leccionistes, de la voluntat de la societat civil i de les aportacions particulars, de la Junta de Museus i dels artistes."

muntada a base de peces romàniques, o modernistes o romanes..."

De les novel·les que expliquen i explicaran alguns museus

Un despatx és una sala de màquines per fer realitat una estratègia de projectes. Cal, doncs, enfilar la construcció o la reordenació dels projectes. Amb mètode. Cal aterrar en l'estat actual, en definitiva, conèixer quin és l'estat de l'escriptura de les novel·les dels nostres museus.

El museu més important de la ciutat de Barcelona és el Museu Nacional d'Art de Catalunya. Aquest museu es gestiona amb un Patronat Ajuntament/Generalitat, presidit per una personalitat civil. La inversió necessària per renovar-lo és compartida, a parts iguals, per la Generalitat, l'Ajuntament i el Ministeri de Cultura. El Gran Saló estarà enllestit per al 92. El museu és la peça clau del complex cultural de Montjuïc. Estarà llest del tot el 95.

Un altre museu important per a la ciutat és el d'Art Contemporani. Té patronat, té projecte arquitectònic definitiu i ja s'hi han iniciat les obres. Aquest museu, amb el Museu Picasso i les Fundacions Miró i Tàpies, farà que Barcelona tingui espai de capitalitat europea en l'art contemporani. Estarà llest el 93.

L'Institut Municipal d'Història és en procés de renovació infraestructural i es vol refundar com a centre de reflexió, debat i difusió de la història de la ciutat. L'Institut quedarà reestructurat de la següent manera: l'hemeroteca es traslladarà al Convent dels Àngels, la Casa de l'Ardiaca quedarà com a seu del fons històric, el Museu d'Història mostrarà la història de la ciutat i les dependèn-

Enterrament neolític del 3000 a.C., aparegut en l'excavació arqueològica de la zona de Sant Pau del Camp. Foto de Rafael Escuder.

"Els Museus Municipals són en una època de transformació. Però els ciutadans encara hi han vist pocs resultats. Perquè tota transformació comporta un procés."

"El Museu d'Art Contemporani, el Museu Picasso i les Fundacions Miró i Tàpies faran que Barcelona tingui espai de capitalitat europea en l'art contemporani."

cies del Servei d'Arqueologia de la Ciutat es traslladaran a la Zona Franca.

Tots els projectes arquitectònics estan enllestits. I totes les obres per fer realitat un projecte tan atractiu com necessari ja han començat i, algunes, ja estan a punt d'acabar.

L'abril es faran les inauguracions del centre d'informació i documentació "Barcelona Història" al carrer Llibreteria i l'obertura del magatzem de la Zona Franca.

Del Museu d'Art Modern, integrat en el Patronat del Museu Nacional d'Art de Catalunya, ja en vam parlar a La MUNICIPAL amb motiu de la celebració de l'exposició "El Modernisme" que han visitat més de 100.000 persones.

Ara, mentre continua la remodelació que permetrà presentar la seva col·lecció permanent a l'abril, moltes obres del museu són a Girona per a la mostra "L'època dels artistes: Modernisme i Noucentisme". La Biblioteca Museus d'Art i l'Arxiu fotogràfic de Museus, que s'obren aquests dies a la Caserna de Sant Agustí, no s'hi quedaran definitivament. La Biblioteca s'integrarà, con és lògic, al Museu Nacional d'Art de Catalunya. I, l'Arxiu, anirà a la Casa de l'Ardiaca, un cop renovada.

Al Museu Picasso, hem pogut veure les extraordinàries exposicions "Cubisme a Praga" --95.000 visitants-- i "De Pablo a Jacqueline" --90.000 visitants--. Ara, s'està remodelant la climatització dels palaus que ocupa: Aguilar i Baró de Castellet. El museu, però, no tanca. L'exposició permanent és al Palau Meca. Hi ha en perspectiva, per a la tardor, una exposició de la "Col·lecció Ludwig".

"La història dels museus demostra que la seva expansió és fruit de les aportacions dels grans col·leccionistes, de la voluntat de la societat civil i de les aportacions particulars, de la Junta de Museus i dels artistes."

Després del 92 es renovarà l'itinerari del museu.

L'Institut Jardí Botànic és una novel·la verda. Hi ha una Comissió de Suport, presidida per Duran Farrell, per a la instal·lació d'un jardí botànic al Parc del Migdia, que esdevindrà la façana ecològica de l'Anella Olímpica de Montjuïc.

El Museu d'Arts Gràfiques s'instal·larà al Vapor Vell de Sants i es pensa en una futura Fundació Museu d'Arts Gràfiques amb la participació d'empreses del sector gràfic.

Un museu fet amb peces sorprenents i d'un material tan senzill com la terra és al Palau de Pedralbes des del juny del 1990: el Museu de Ceràmica. Els mitjans de comunicació i els visitants n'alaben la instal·lació, tan eficaç com econòmica.

El Museu de la Música és una novel·la sonora que, el mes d'abril, presentarà la seva catalogació d'instruments. Es vol traslladar a l'Auditori Municipal per completar així l'activitat musical en viu amb la història dels instruments. És una idea excel·lent.

Finalment, i deixant museus en l'oblit, el Museu Monestir de Pedralbes ha impulsat les obres d'adequació de l'antic dormitori per mostrar-hi la col·lecció Thyssen. Les obres s'acabaran abans de l'estiu d'aquest any. I podrem veure-hi l'esperada col·lecció. La intervenció Thyssen és el primer pas cap a un plantejament global del Museu del Monestir com a conjunt històric, artístic i monumental de primera magnitud.

Del que es fa i queda per fer, encara

El Pla de Museus del 1985 configurava el que se'n pot dir el Mapa dels Museus de la Ciutat.

I apuntava les línies de força d'una determinada distribució. Doncs bé, del 85 al 90 s'ha desplegat i actualitzat aquest pla bàsic. I durant el 90 s'han iniciat les línies bàsiques del nou Pla Director de Museus fins al 95 que ha d'actualitzar el pla i ha de resoldre, no només l'on, sinó també el què o la museografia i el com o la gestió.

El Pla Director de Museus es configurarà, doncs, a imatge del Pla Estratègic Barcelona 2000, i ha de ser l'instrument per captar i aglutinar, de manera concertada, totes aquelles iniciatives i energies dirigides a modernitzar, projectar i crear els museus de la ciutat. Amb un "leimotif" clar: la concertació entre les diverses institucions públiques i la iniciativa privada.

De feina, en queda. I mentre Jordi Carrió ens anava desgranant tots aquests projectes sobre les pàgines en blanc del seu despatx, pensava que la feina feta i que encara no s'ha vist és molta. Però que, com la primavera que segueix a un hivern germinatiu, donarà resultats esplèndits.

"Els museus, han de ser tots contemporanis. No tots els museus ens expliquen la història contemporània, però la manera com l'expliquen sí que ho ha de ser, de contemporània. Hem d'actualitzar els museus. I, llavors, els ciutadans hi aniran. Se'ls faran seus" –subratlla encara Jordi Carrió abans que el deixi amb les trucades, els informes, les reunions i les gestions per fer realitat tot això.

Una gestió que es vol compartida, perquè "la història dels museus d'aquesta ciutat demostra que la seva existència i els seus temps d'esplendor són fruit de les aportacions de grans col·leccionistes, de la voluntat de

"El museu més important de la ciutat de Barcelona és el Museu Nacional d'Art de Catalunya. És la peça clau del complex cultural de Montjuïc. Estarà llest del tot el 95."

Museu de Zoologia al Parc de la Ciutadella. Foto de Jordi Calafell

Hem avançat en la igualtat entre dones i homes?

"El Museu d'Art Contemporani, el Museu Picasso i les Fundacions Miró i Tàpies faran que Barcelona tingui espai de capitalitat europea en l'art contemporani."

la societat civil, de les aportacions particulars, de la Junta de Museus i dels artistes."

Els Museus Municipals són en una època de transformació. Una transformació viscuda per tots els qui la fan possible. Però els ciutadans, deia, han vist, encara, pocs resultats. Perquè tota transformació comporta un procés.

Un procés que es planteja quin ha de ser el mapa final dels nous museus a Barcelona. Quina ha de ser la seva forma plural de gestió. Quina ha de ser la nova ordenació museogràfica de totes les col·leccions, cosa que pot implicar tancar alguns museus per agrupar peces, sempre que les condicions de la seva cessió al municipi ho permetin. Però ara ja es comencen a veure alguns resultats: s'ha vist la remodelació del Museu d'Art Modern. S'acondiciona el Picasso sense tancar-lo, el Museu d'Història i la Casa de l'Ardiaca fan obres...

Del que podem estar segurs és que les novel·les contemporànies dels museus de la ciutat ja estan, gairebé totes, a la impremta.

Toni Puig

Hem avançat en la igualtat entre dones i homes?

Les dones de l'Ajuntament de Barcelona tenen, pel que fa a la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, les coses molt clares. Totes les dones amb qui hem comunicat ens han donat la seva opinió ràpidament i amb franquesa. Els ha agradat que, el març, subratllem un tema que cal fer realitat cada mes i cada dia. Perquè la igualtat és lluny.

Un Debat Obert, aquest, que hem de llegir totes i tots, amb totes les seves lletres, fil per randa. Tots els qui encara veuen i tracten la dona amb els filtres del "què més volen" o "potser en fan un gra massa", "si estem tots tan bé..." o el "sou tan maques i agradables, vosaltres...".

El masclisme, avui, es vesteix amb disfresses subtils. I hi ha qui se'n recorda del "no hi ha dret", només quan li trepitgen l'ull de poll.

A la ciutat i a l'Ajuntament, com n'estem, d'igualtat?

Montserrat Mendia

Districte de Ciutat Vella

Aquí, a l'Ajuntament, sí que hi ha igualtat d'oportunitats, perquè el sistema de promoció és l'oposició o el concurs i ambdues coses no tenen en compte per res el sexe, sinó la capacitat. En canvi, a l'empresa privada, on l'elecció per a un càrrec es fa «a dit», el sexe es té molt més en compte. Per aquest motiu els càrrecs de responsabilitat a l'empresa privada gairebé sempre els detenten els homes.

Montse Crespiera

Gabinet d'Alcaldia

Crec que no tant com es diu. La dona segueix tenint assignades unes obligacions de les que difícilment es pot alliberar, i que no li permeten avançar al mateix ritme que l'home.

Montserrat Flaquè

Àrea d'Afers Socials i Joventut

Per parlar d'igualtat crec que, primer de tot, s'ha d'acotar el terreny del qual parlem. No és el mateix a Etiòpia que a Europa. També, quan parlem de drets cal precisar. Una cosa són els «drets formals» —els que estan legislat i regulats— i una altra els «drets reals». En el primer cas els avenços han estat considerables, en el segon existeixen unes condicions de l'entorn que els fan o no possibles. Es té dret a una feina, a un habitatge, a una escola i sovint l'entorn no possibilita l'exercici d'aquest dret constitucional. En aquest sentit l'avenç

"El museu més important de la ciutat de Barcelona és el Museu Nacional d'Art de Catalunya. És la peça clau del complex cultural de Montjuïc. Estarà llistat del tot el 95."

ha estat, és i serà més lent. La societat segueix adjudicant a la dona uns drets formals reconeguts, però amb tot, no és aquí on jo situaria el principal escull per a una plena igualtat. L'aspecte més preocupant és el sociològic: homes i dones s'han d'assumir com a éssers autònoms, lliures i protagonistes de la seva vida, independentment del sexe. És en aquest nivell on l'avenç serà difícil, ja que entrem en l'esfera personal, d'evolució lenta i valoració difícilment quantificable.

Isabel Gómez

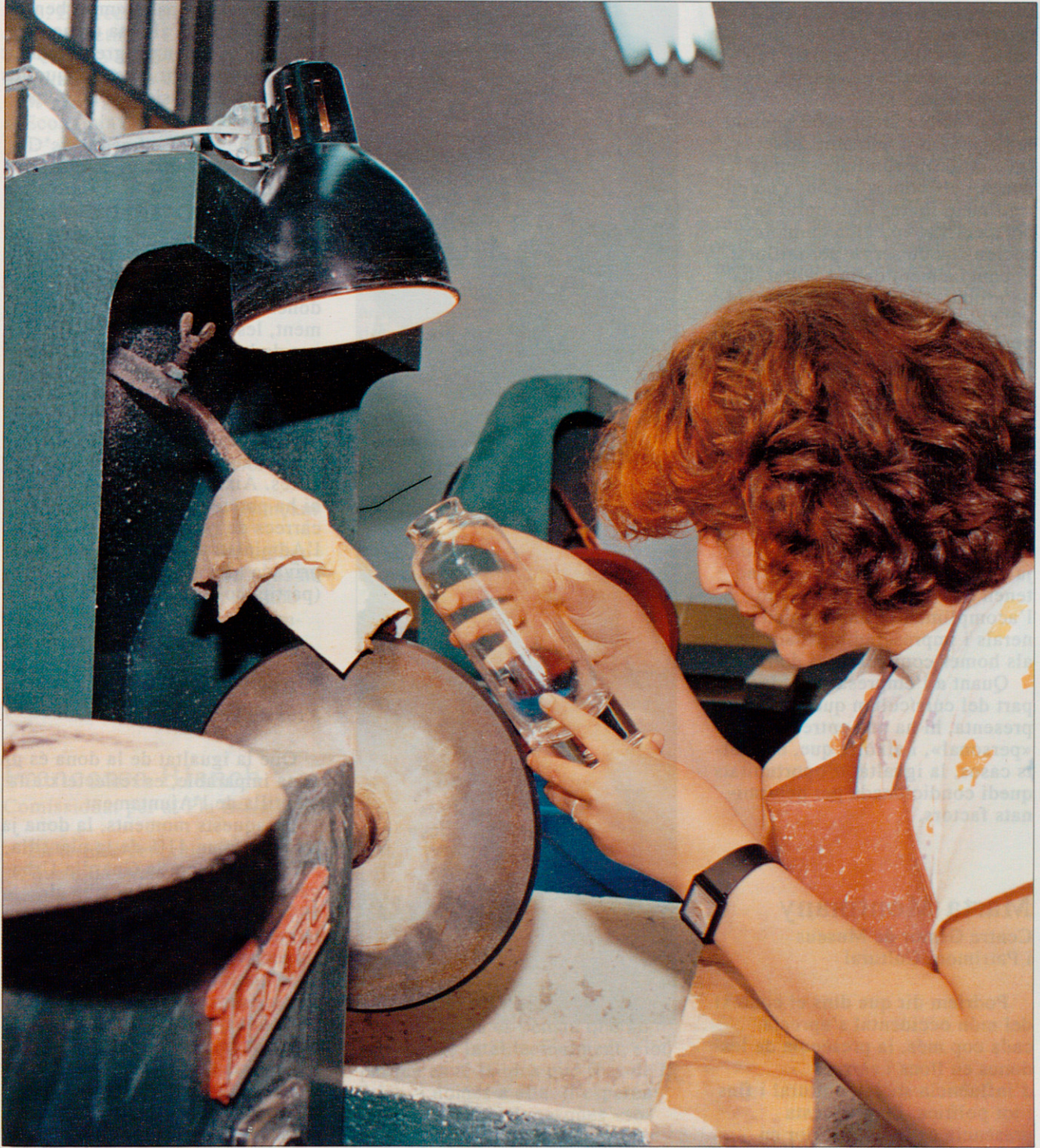
Districte de Les Corts

Crec que s'ha intentat arribar a aquesta igualtat, en alguns aspectes s'ha aconseguit, però en molts d'altres no. La meua opinió és que mai serà igual, ja que la responsabilitat de les dones respecte a la família, per exemple, fa que estiguin molt més lligades en aquest sentit que no pas l'home, per més interès que hi posi. Espero que amb el temps l'aconseguiem de debò, aquesta igualtat.

Montserrat Filomeno

Àrea de Desenvolupament Econòmic i Social

Així, i d'entrada, la resposta a aquesta pregunta només pot ser afirmativa. No obstant això, i malgrat la rapidesa dels canvis produïts els últims anys en el nostre país, també és generalitzada la impressió que existeixen molts àmbits on la discriminació i la desigualtat de les dones encara és molt flagrant. Un dels exem-

ples més clars és tot allò que fa referència al món laboral: divisió social dels llocs de treball, retribucions, treballs marginals, treball domèstic...

Em sembla interessant apuntar la necessitat d'entendre aquesta igualtat d'oportunitats —entre les dones i els homes— com a un enriquiment mutu. Incorporar la perspectiva femenina en moltes accions ha de servir per millorar el coneixement de la realitat, ha de produir canvis tangibles en la vida quotidiana i, en definitiva, pot contribuir a configurar un nou sistema de valors.

Marcela de Miquel

Districte de l'Eixample

Al món municipal s'ha avançat més que al de l'empresa privada, ja que les proves de selecció no tenen en compte el sexe, sinó l'acompliment d'uns requisits generals i imprescindibles tant per als homes com per a les dones.

Quant a l'empresa privada, a part del currículum que sempre es presenta, hi ha una entrevista «personal», i això fa que, en molts casos, la igualtat d'oportunitats quedi condicionada per determinats factors.

Marta Montmany

Centre Gestor de Museus i Patrimoni Cultural

Podríem dir que dins el context del món occidental s'aprecia, cada cop més, la presència de les dones en llocs i càrrecs d'influència social, cultural i fins i tot política. Però aquesta presència és força inferior en

l'àmbit dels treballs «molt ben remunerats». D'alguna manera, les dones ocupen progressivament i majoritàriament àrees d'aquelles activitats professionals no considerades punteres.

Carme Borrell

Institut Municipal de la Salut

Jo crec que molt poc, ja que les dones seguim sent, majoritàriament, les responsables de les feines de la llar i de la cura de la família, d'aquí ve que les nostres oportunitats fora de casa quedin reduïdes notablement. En segons quins treballs encara hi ha una gran desigualtat entre els dos sexes. Així, per exemple, encara hi ha poques dones que ocupin càrrecs de responsabilitat, tant a l'Administració com a l'empresa privada i en altres organismes (partits polítics, sindicats...).

Carme Valls

Àrea de Personal

Que la igualtat de la dona és un tema imparable, es reflecteix a la plantilla de l'Ajuntament.

En aquests moments, la dona ja representa un 41% de la plantilla, i si descomptem la Guàrdia Urbana i els Bombers, ja arriba al 59%. L'any 1985, aquests percentatges eren del 37% i del 51% respectivament.

Si distingim per categories, s'ha de remarcar que la presència de la dona augmenta considerablement en determinats col·lectius fins fa poc reservats a l'altre sexe; així, en Tècnic mitjà d'Arquitectura i Enginyeria, ha passat de representar un 6% a un

13%. En Tècnic Superior d'Arquitectura i Enginyeria, del 7% el 1985 al 16%. En Tècnic d'Administració General, del 49% al 56%, i en Tècnic Superior d'Economia del 21% al 36%.

D'altra banda, i a nivell de Prefectures, des de l'any 1985 el percentatge de dones que ocupaven llocs de nivell 26 ha pujat del 21% al 26%.

Hem de ser, doncs, optimistes, ja que allò que importa és anar fent camí i que no ens deturem fins aconseguir l'objectiu.

Carme Azorin

Districte de Sarrià-Sant Gervasi

A poc a poc hem anat avançant en alguns sentits: feina intel·lectual, promoció de categoria... No obstant això, crec que hi ha feines que no les pot fer una dona, com per exemple de bomber, perquè s'ha de tenir molta força.

Francesca Blanch

Comissionat per al Pla Estratègic

En termes generals penso que sí, que s'ha avançat. Especialment en els temes de formació, la participació social i la vida afectiva. Ara bé, no hem d'oblidar que una cosa són les teories i una altra com viuen les dones la seva vida. Encara és inevitable que siguin elles les que hagin d'esmerçar més energies i vitalitat en aquells assumptes en què pretenguin obtenir un reconeixement social equiparable al dels homes.

Marta Colomer

Institut Municipal de Disminuïts

S'ha produït un cert «avenç» en el tema. El sol fet que es planteja la igualtat d'oportunitats entre l'home i la dona, a nivell de l'opinió pública, suposa la verbalització d'un problema que afecta a una bona part de la societat i, per consegüent, a través de la paraula, s'inicien uns processos de canvi i una mobilització de les actituds, històricament anquilosades.

Queda molta feina a fer, perquè no crec que es tracti d'una qüestió de «canvi de mentalitat social» que es pugui convocar mitjançant normes legislatives, sinó que suposa una conscienciació individual i, en aquest sentit, considero fonamental el paper de les dones i, sobretot, el de les mares, per ser transmissores de cultura.

Josefina Llisó

Districte de Sant Andreu

Sóc mare de família nombrosa i, des de fa dos anys, funcionaria de l'Administració Local. Accedir a l'Administració, per a mi, no va ser més fàcil ni més difícil pel fet de ser dona.

Però a l'empresa privada no és el mateix, ni pel que fa a la contractació ni la promoció.

Costa molt que s'adonin que una dona pot fer satisfactòriament una feina qualificada. I, de vegades, no perquè es pensin que no n'és capaç intel·lectualment, sinó perquè es té la idea que fora de la feina, i només a ella, li esperen encara un munt de tasques «socials» per fer.

Nieves Munt

Districte de Sants-Montjuïc

A nivell municipal, que és el que jo conec, sí que hem avançat. Una dona amb els mateixos estudis que un home té les mateixes oportunitats. Tanmateix, a l'empresa privada, això és diferent, no s'ha assolit el mateix nivell. Sobretot, en les feines menys qualificades, les dones encara tenen menys possibilitats i, evidentment, menys oportunitats.

Piu, piu, piu... Sí, són els ocells que tornen. Ho diu la cançó: «Els ocells han arribat, és primavera. Ara canten tot volant, tot somriu amb el seu cant! És primavera!»

I, per acabar-ho d'arrodonir, aquesta primavera arriba amb les merescudes i esperades vacances de Setmana Santa.

Abans, però, de fer les males i oblidar-nos, per uns dies, de la quotidianitat municipal, cal que repassem moltes coses que s'han fet i es fan aquest mes de març. Les accions ciutadanes i municipals són com petits vols d'ocell que ens confirmen que aquesta ciutat té vida. Canta amb la música dels projectes i els esdeveniments. Floreix amb l'esforç de persones, equips i institucions.

Si els ocells han arribat carregats de notícies, només cal que us desitgem unes assolelles i agradables vacances de Setmana Santa a la muntanya, a la platja o a les ciutats... O a la Barcelona primaveral.

Quant a l'empresa privada i part del curriculum que comença a presentar, hi ha unes noves persones. I això és que, a més de les igualtat d'oportunitats, qualsevol condició per determinar factors.

Marta Montmany
Centre Gestor de Museus
i Patrimoni Cultural

Podríem dir que dins el context del món occidental s'apreia, cada cop més, la presència de les dones en llocs i càrrecs d'influència social, cultural i fins i tot política. Però aquesta presència és més inferior en

Catàleg del Museu Marés

Fruit de la primera etapa del Pla de Documentació del Museu Frederic Marés de Barcelona, és el catàleg de la Secció d'Escultura: «Fons del Museu Frederic Marés/1. Catàleg d'Escultura i Pintura Medievals». Aquest catàleg aplega un total de 450 fitxes realitzades amb la col.laboració de 36 historiadors, especialistes en cada matèria. Els estudis s'han fet seguint un esquema general, amb una fitxa que conté una informació sintètica, seguint l'anàlisi de l'obra i acabada amb una bibliografia específica. Cada estudi està il.lustrat en blanc i negre i compta, a més, amb un capítol en color.

Per molts anys!

Cada mes, nous treballadors municipals aconseguen, a través de la Junta de Valoració, fer realitat el lloc de treball on són o que busquen. Entre aquests, Isabel Cases és la Cap del Registre General; Montserrat Callo és la directora del Centre Cívic Can Deu; Joan Abad és director del Centre Cívic de Blai; Olga Ariso és directora del Centre Cívic Matas i Ramis; Pedro Gómez és el director del Centre Cívic Sant Genís; Domingo Murillo és el Cap de Servei de Conservació d'Instal.lacions de Transeünt; Joan Manuel de Homdedéu és el Cap de Servei de l'Esport Escolar; Jaume Colomer és Cap d'Unitat d'Atenció Social; Montse Flaquer és Cap d'Unitat de Promoció Social.

Noves fitxes per als expedients

L'Àrea d'Organització i Serveis Generals té previst trametre, durant aquest març, vuit noves fitxes de la «Guia Pràctica per a la Tramitació d'Expedients Administratius». Aquestes fitxes fan referència a obres, activitats, convenis i transferències. Us seran molt útils per a la realització i seguiment dels vostres expedients.

Sis circuits i sis projectes

Barcelona, València, Saragossa, Montpelier, Palma de Mallorca i Toulouse, amb un total de deu milions de ciutadans, estan unides en un procés de cooperació. Cada ciutat ha presentat un projecte per desenvolupar. Barcelona ho ha fet amb «Cinc ciutats per conèixer» on s'analitza el grau de coneixement entre les ciutats.

Nou sistema IBERCOM

Com haureu pogut comprovar, des de fa unes setmanes s'està procedint a instal.lar a les dependències de les Cases Consistorials un nou sistema de cablejat. Aquest sistema permetrà la transmissió de veu i dades per un sol conducte i substituirà, per tant, una multitud de cables acumulats durant els darrers anys. La primera aplicació serà la posada en marxa del IBERCOM, un nou sistema de comunicació telefònica que s'implantarà durant aquest any 1991.

Les assistents socials protesten

Moltes assistents socials de l'Ajuntament creuen que la seva feina hauria d'estar més ben reconeguda professionalment, tant pel que fa als nivells de participació com en decisions de planificació, alhora que reivindiquen millors salaris i infraestructures. L'Ajuntament, sense entrar en el fons de la qüestió, considera que no és moment de negociar mentre duri el conveni. I, com que les posicions són enfrontades, hi ha tensions.

Portes obertes per Santa Eulàlia

L'èxit va superar qualsevol predicció. La ciutadania admirava, bocabadada, el seu ajuntament. I el trobava molt adequat per a una ciutat que mai no ha tingut pretensions d'ostentació, però que sempre ha valorat la qualitat en conservar algunes coses dels antics. Més de 10.000 ciutadans van visitar-lo el dia de Santa Eulàlia.

La guerra al 010

Agafem una setmana de trucades, la del 14 al 20 de gener. Sabeu què demana la gent? Informació sobre la guerra del Golf: manifestacions per la pau, sinagogues, associacions d'ajuda a Palestina, coordinadora de pares amb fills al Golf, associacions d'objectors, oficines de defensa del soldat, on fer-se voluntari per anar a la guerra... I, és clar, més coses. Tanmateix, aquesta crida especialment l'atenció, oi?

El 900 30 10 30 no para

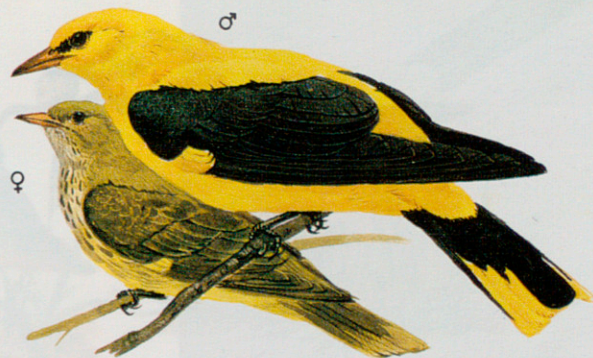
Què demana la gent de la ciutat a aquest famós telèfon? Bàsicament s'interessa per temes relacionats amb el padró d'habitants, els impostos i les obres menors. I, també, informació del servei, seguiment de tràmits, etc. Vint-i-set felicitacions en pocs dies. El gener s'han rebut 1.216 trucades.

Recursos humans dels ajuntaments

Els passats 14 i 15 de febrer es van celebrar, al nostre Ajuntament, les primeres Jornades Tècniques de Gestió de Recursos Humans a Grans Municipis d'Espanya, amb el tema monogràfic «Política i Gestió de Plantilles». Hi van assistir representacions de 13 ajuntaments i el més destacable, d'aquetes jornades, ha estat la creació d'un banc de dades informatitzades sobre recursos humans d'aquests ajuntaments.

Jornades d'Inserció Social i Laboral

Els dies 13, 14 i 15 de març se celebren les «Jornades d'Inserció Social i Laboral» de persones amb dificultats especials. Aquestes Jornades han estat organitzades pels Ajuntaments de Girona i Barcelona, amb el suport de la Federació de Municipis de Catalunya, i tenen com a objectiu el debat sobre les actuacions locals en aquest sector i l'estudi de noves propostes i metodologies d'acció.

La Passió de Bach

La *Camerata Accademica* d'Hamburg i l'Orfeó Català presenten, al Palau de la Música, la Passió de Bach. Una obra clau que ens disposa, als religiosos i laics sensibles, per a les vacances de Setmana Santa. La Passió ja és una tradició, en el calendari musical de la ciutat, que no us heu de perdre.

Pas a l'art, si us plau!

L'IME ha organitzat una exposició plàstica obrint les portes de l'escola a la ciutat. Els dibuixos, preciosos, parlen de carrers i places dels barris de Barcelona, tal com els capten els nens, amb tota la seva sensibilitat. Els mestres, a més, donen a conèixer el procés que se segueix fins a obtenir el producte plàstic que exposen. Pas, doncs, a l'art dels nens i nenes i a l'art de tots els qui volen cultivar la seva sensibilitat des de la ciutat.

Diàleg escola/empresa

En el marc del centenari de les Escoles Municipals de Formació Professional, el Pla de Formació Permanent i Institucional de Mestres d'Escoles Municipals, el Congrés de Ciutats Educadores i l'Àrea d'Educació han realitzat unes Jornades d'Innovació Tecnològica que potencien el diàleg entre l'escola i l'empresa.

Més zones peatonals

Alhora que les de la Plaça del Diamant, unes altres actuacions urbanístiques municipals tenen lloc al nucli de Gràcia. Les obres permetran millorar la comunicació peatonal en eixamplar-se voreres o convertir en peatonals els carrers de l'entorn del mercat de l'Abaceria Central. Actualment es treballa al carrer Puigmartí, un dels de l'entorn del mercat, i al sud de Gràcia, als carrers de Gràcia, de Jesús i Domènech.

Una nova Plaça del Diamant

El mes de gener van començar les obres de remodelació de la mítica plaça del Diamant, immortalitzada per Mercè Rodoreda en la novel·la del mateix nom. El remodelatge contempla la supressió dels dos carrers laterals que s'integren a la plaça, nova pavimentació en una superfície continuada sense les antigues escales, noves jardineres i mobiliari urbà. Les obres es fan amb pressupost del Districte i s'acosten als 73 milions de pessetes.

Un Calderón de la Barca

La primavera comença, al Mercat de les Flors, amb un Calderón de la Barca: «La Dama Duende». Calderón és un dels autors dramàtics que mai no hem de deixar passar per la ciutat sense fer-li una visita. El barroc espanyol és una meravella. En aquest cas, verbal.

La font del Passeig de Gràcia

Al peu del Passeig de Gràcia/ un jove i una acàcia/ rajava una fontanella/ més, ai! per a aquell jove que hi vaja/ ja és una font que no raja/ oh!, font dolça, pura i clara/ per què no vesses encara? *Mossèn Cinto Verdaguer*. És tracta d'un poema que defineix «L'Eixample dins de l'Eixample», una exposició a la Casa Golferichs que presenta aquest escenari urbà com a un espai de la vida barcelonina abans del 1859, any de l'aprovació del Pla Cerdà.

Joc a les Drassanes

Del 16 al 19 de març se celebren, a les Reials Drassanes, les V Jornades de Jocs d'Estratègia, Simulació i Rol. Aquest certamen, d'àmbit estatal, reuneix anualment els afeccionats, les empreses, botigues i revistes especialitzades en jocs de simulació. Aquest any també s'hi pot contemplar el vistós món de les figures de plom, ja que, la II Fira de Miniaturisme, s'ha integrat a les Jornades. 3.000 metres quadrats plens de jocs, figures, demostracions i torneigs.

Premis 8 de Març

Coincidint amb la celebració del Dia de la Dona Treballadora, el 8 de Març es van fer públics els projectes guanyadors del la IV edició dels «Premis 8 de Març», convocats per l'Ajuntament. Aquest any els projectes han girat entorn del tema «L'educació no sexista». Hi han presentat treballs dones, grups o entitats de dones de la ciutat.

John Lennon a Barcelona

Per als qui sou moderns, per als qui en vàreu ser i us ho heu perdut, per als qui en volen ser..., l'Institut d'Estudis Nord-Americans organitza un cicle de pel·lícules de John Lennon i Yoko Ono. Un tipus, el Lennon, més sorprenent que molts es pensen.

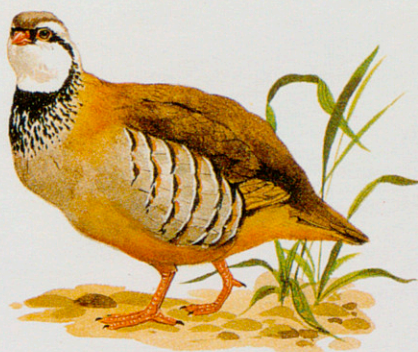
La façana de «Els Lluïsos» es posa guapa

«Els Lluïsos», una de les entitats més antigues de Gràcia, ha celebrat els 135 anys de vida. Per a aquest esdeveniment s'ha remodelat la façana de l'edifici que l'entitat ocupa des del 1879. El remodelatge s'ha fet mitjançant la campanya de l'Ajuntament «Barcelona posa't guapa». L'edifici és d'estil neoclàssic. La façana ha estat repicada i pintada amb colors típicament mediterranis.

Els més petits ja tenen Pla

Ha estat editat el Pla d'Infància, promogut per la Comissió de Benestar Social. Aquest Pla, en què van participar-hi responsables i tècnics de diverses Àrees municipals, experts i representats d'entitats, aborda de forma global l'actuació institucional adreçada al sector de població que va dels 0 als 16 anys. Podeu demanar aquesta publicació al Servei d'Informació, C/ Avinyó, 7, tel. 301.12.21.

Tradicionariu a l'Artesà

Des del passat mes de gener fins al 22 de març, se celebra al centre cívic de l'Artesà de Gràcia el IV Cicle Tradicionariu. Enguany s'han reunit 27 grups de música tradicional popular catalana i, tots els divendres, es fan cursets de dansa i lliçons de música, a més del concerts-ball a l'Artesà. El ball de cloenda tindrà lloc el 22 de març a la nit, a la plaça Rius i Tauler.

III Cicle de Trobades a l'Eixample

Per tercer any consecutiu, el Districte de l'Eixample organitza les «Trobades a l'Eixample» en què personatges coneguts dialoguen sobre temes d'actualitat. Aquesta tercera edició canvia d'escenari i es realitza a la Casa Golferichs, Gran Via, 491, tots els segons i quarts dimarts de mes. Van començar el 29 de gener i finalitzaran el mes de juny. No us ho perdeu. Connectareu amb Silvia Munt, Leopold Pomés, Josep Ramoneda o Xavier Rubert de Ventós.

Informatiu Dona

El Centre d'Informació i Assessorament per a Dones de l'Àrea d'Afers Socials i Joventut ha editat el primer informatiu sobre serveis municipals, associacions, actes culturals, etc. adreçats especialment a les dones de Barcelona. Llarga vida!

Xerrades sobre seguretat i circulació vial per a Gent Gran

El Districte de l'Eixample va iniciar, del 17 de gener i fins al 15 de maig, el cicle de «Xerrades de prevenció i seguretat per a la Gent Gran», que té com a eixos centrals la seguretat vial i mesures de prevenció en la utilització de caixers automàtics. Totes les xerrades es fan als Casals d'Avis del Districte i finalitzaran a la Casa Elizalde. Les xerrades les fa la Guàrdia Urbana. Seguint aquesta línia i en els propers mesos es preveu fer un altre cicle que abordarà la prevenció d'incendis a la llar, aquesta vegada a càrrec del cos de Bombers.

Vacances de la Gent Gran

L'Ajuntament de Barcelona ha organitzat, per primera vegada, viatges i vacances per a la Gent Gran. Més de 1.500 persones, més grans de 65 anys, jubilats i pensionistes, amb els seus acompanyants participen en aquest programa, amb destins a les Balears, Andalusia, Llevant, Múrcia i a diversos indrets de Catalunya. El 18 de març es fa el comiat de l'últim grup de participants en aquesta promoció. Una bona oportunitat per compartir experiències, conèixer llocs nous, fer noves amistats i divertir-se.

Agenda cultural

Aneu a veure, durant aquest mes i abans de marxar de vacances, la vídeo-instal·lació «Sense Espai» i l'exposició «Els cotxes d'Andy Warhol» a la Virreina. Indispensable la magnífica «Col·lecció Cambó» a la Caixa de la Plaça Sant Jaume.

Un cap de setmana aneu a Girona a veure l'exposició «Tresors del Museu d'Art Modern de Barcelona». El fotògraf Garry Winogrand exposa a la Fundació Tàpies. Tàpies, també, a la Fundació Miró. Als qui us agrada la ceràmica, aneu a l'antic Hospital de la Santa Creu. El teatre, aneu-lo a buscar al SAT de Sant Andreu, amb Sam Sephard o al Mercat de les Flors amb Lope de Vega i Calderón de la Barca. Continuem amb música: els cicles de «Concerts per a Joves Intèrprets», els de l'Orquestra Ciutat de Barcelona, els solistes al Saló de Cent, les commemoracions del bicentenari de Mozart, la Banda Municipal i la Temporada de Música de Cambra de l'Orquestra Ciutat de Barcelona. Per als qui vulguin pensar, l'Institut d'Humanitats els proposa un cicle de Conferències de literatura, filosofia, estètica i història de les religions.

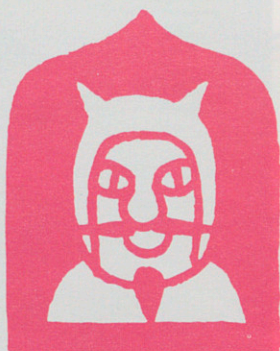
Horòscop

Felicitarions per a tots els Piscis!
La roda del Zodíac es tanca amb un signe extraordinàriament reservat. Va d'introvertit pel món. Com els peixos del seu símbol, és ple de contradiccions i té un caràcter molt complicat i contradictori. Són persones d'intuïció i això fa que sovint realitzin accions que van en contra de tota lògica. El que passa és que moltes vegades tenen raó perquè els mouen unes premonicions que els impulsen a actuar. Són amics afectuosos i sentimentals, bons amants de la justícia. També són melangiosos i no s'ha de confondre amb tristos, que no en són.

En l'àmbit laboral els van bé les professions de caràcter humanístic i les que pertanyen al món de la cultura i de l'art, però també es poden sentir atrets per les matemàtiques.

Els nascuts sota el signe de Piscis no són bons esportistes. Prefereixen els esports nàutics, la navegació i la pesca, però, com que són partidaris de la quietud, s'estimen més llegir el diari mentre els altres s'entrenen.

Han estat i són Piscis: Victor Hugo, Guerau Ruiz Pena, Steinbeck, José Luís Giménez, Ibsen, Salvador Gonzalo, Chopin, Ramón Gironés, Caruso, Miquel Sanllehy, Hoelderlin, Jaume Tomas, Maurice Ravel, Josep Fargas, D'Annunzio, Germà Vidal, Juan Agea, Alfredo de la Prada, Núria Pons, Francisco Bueno, Francisco Hernández i Juan Vallecillos.

AQUESTS PERSONATGES ENS ESTAN DIENT LES LLETRES DEL NOM D'UN CARRER DE BARCELONA. QUIN ÉS AQUEST CARRER?

LA QUARTA LLETRA ÉS A MERIDIANA I A DILUVI, PERÒ NO ÉS A MALLORCA NI A ATRIBAU.

LA SEGONA LLETRA ÉS A GIRONA I A ESCORIAL, PERÒ NO ÉS A MARTÍ NI A BRUNIQÜER.

LA SETENA LLETRA ÉS A ARGENTONA I A LEGALITAT, PERÒ NO ÉS A URGELL NI A LONDRES.

LA CINQUENA LLETRA ÉS A BALMES I A BAILÈN, PERÒ NO ÉS A MARINA NI A PARIS.

LA TERCERA LLETRA ÉS A ARAGÓ I A ROCAFORT PERÒ NO ÉS A BONAVISTA NI A PADILLA.

LA PRIMERA LLETRA ÉS A DIPUTACIÓ I A CARTAGENA, PERÒ NO ÉS A SICÍLIA NI A VALÈNCIA.

LA SISENA LLETRA ÉS A LLIBERTAT I A PERLA, PERÒ NO ÉS A CASP NI A DIAGONAL.

PICANYOL

AMB LES INICIALS DELS NOMS D'AQUESTES COSES ES POT FORMAR EL NOM D'UNA ESTACIÓ DEL METRO DE BARCELONA.

Carrer de Barcelona: TORDERA
 Estació de Metro: MARINA (Motxilla, anell, rellotge, interrogant, novel·les, aixeta)

CADA FIGURA TÉ
QUATRE PARAULES, DUES
EN SENTIT VERTICAL I
DUES EN SENTIT HORIT-
ZONTAL, TROBEU LES
SIL·LABES QUE FALTEN.

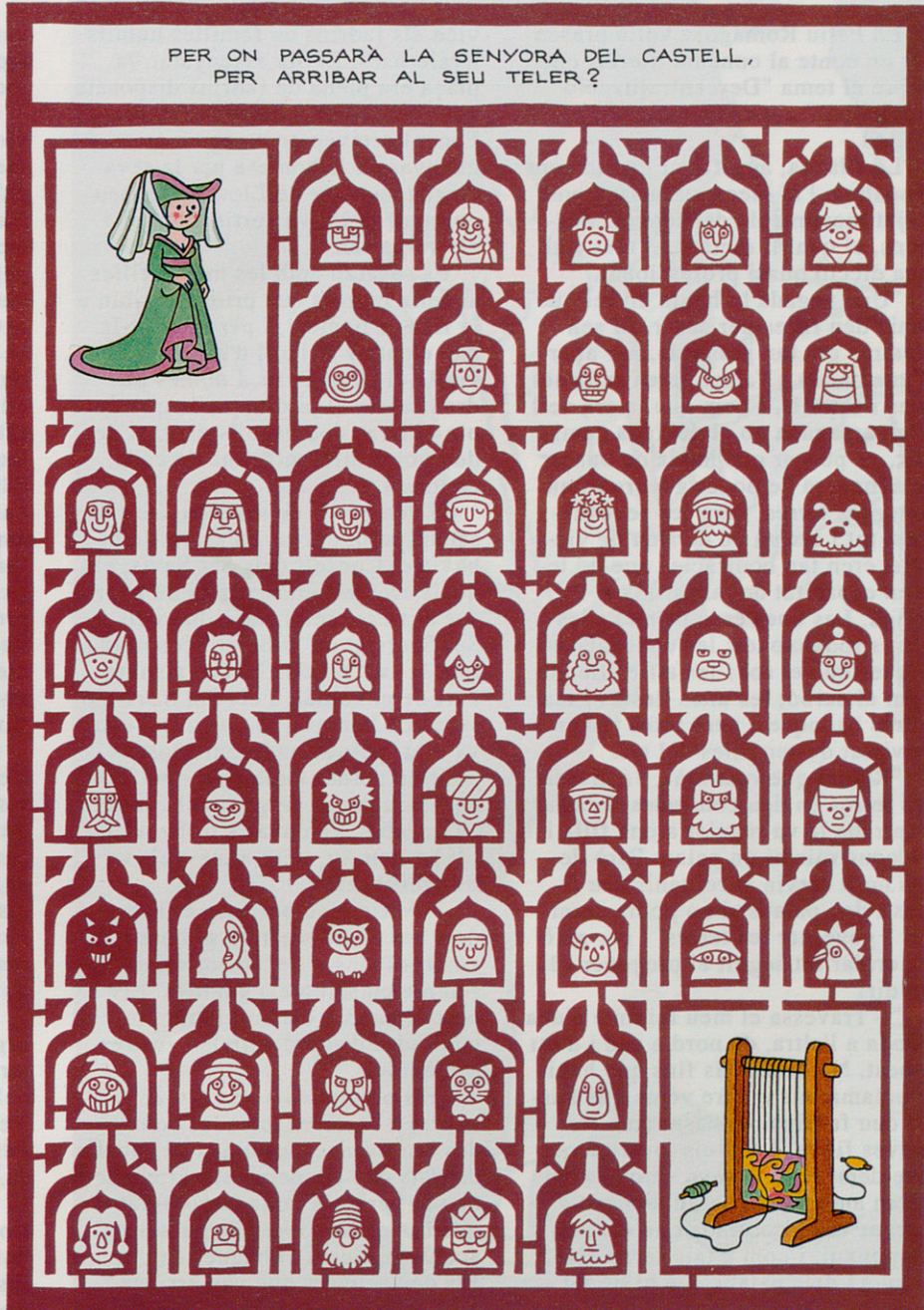
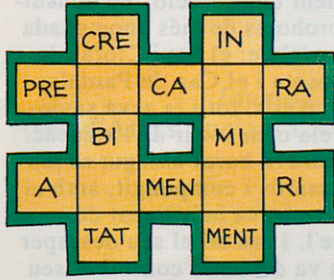
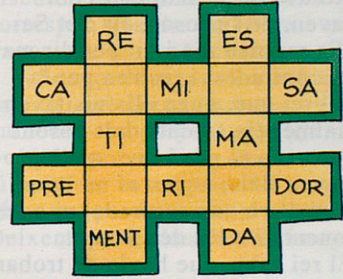
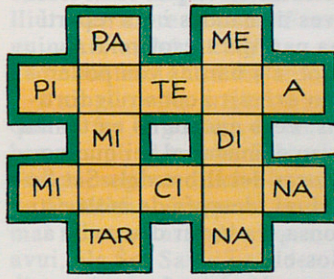
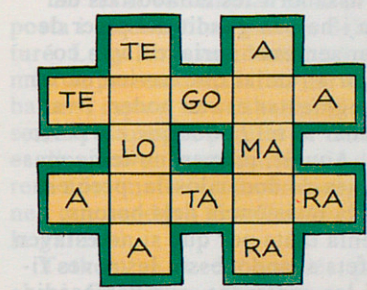

FIGURA 1: Teogonia, agitadora, teologia, animadora.
FIGURA 2: Pirateria, milliciana, paramilitar, meridiana.
FIGURA 3: Calamitosa, prevaricador, relativament, estomacada.
FIGURA 4: Predicadora, alimentari, credibilitat, indòmitament.

El senyor Rei de Gandòfia

En Feliu Romagosa volia presentar un conte al concurs literari que sobre el tema "Descentralització Municipal" convocava La MUNICIPAL.

La Blanca, aprofitant un moment de calma, l'hi mecanografiava amb l'ajut inestimable del senyor Maspons, el qual li dictava el text amb una dicció quasi professional.

"Una vegada hi havia un rei que tenia deu filles per casar. El seu reialme era tan gran que, per anar d'una banda a l'altra, feien falta set dies i set nits. I com que ja era vell i la carcanada no el deixava caminar, va pensar que havia de buscar una manera de poder governar tan extenses terres. Però les seves filles, tot i ser un bé de Déu de virtuts, eren tan bonifàcies que no tenien capacitat de manar res a ningú. Les unes eren primes i les altres rodanxones; les unes més boniques que el sol i les altres lletges com el carbó; les unes llestes i les altres badoques, però totes tenien la virtut de ser filles del rei.

"Rumia que rumiaràs, va dividir les terres en deu contrades, i cada contrada la va regalar a una filla i va construir-hi un palau. Però de res no li servia al rei tenir deu filles i deu palaus si no podia casar-les i governar les terres. I per això va cridar tot seguit el pregoner i li va dir:

"— Travessa el meu reialme d'una banda a l'altra, de nord a sud i d'est a oest. No descansis fins que hagin proclamat als quatre vents que busco deu fadrins per casar amb les meves filles. I que els pretendents que demostrin la seva vàlua es casaran amb elles i seran nomenats barons de la contrada que els correspongui, i com a tals seran els senyors dels palaus que hi he fet construir.

"El pregoner no va parar fins que tothom va estar-ne informat. Va anar primer a les Terres de Ponent, on hi vivien els fadrins altius i de rica vestimenta. Després va recórrer les Terres de Llevant, on vi-

vien els fadrins de famílies humils i valeroses. El dia assenyalat, la plaça era plena de fadrins disposats a les proves més severes. Els de Ponent estaven convençuts que guanyarien la contesa per la seva elegància, i els de Llevant pel seu coratge. El rei va sortir al balcó i els va parlar:

Es casaran amb les meves filles aquells fadrins que primer arribin a la flor de penical, i per obtenir-la han d'entrar al jardí d'hivern que vigila el Gran Drac. I només podran entrar al jardí aquells que donin al Drac deu cabells daurats de deu noies diferents, una de cada contrada.

"I van partir de seguida. Heu de saber, però, que al Palau Antic hi havia el Consell dels Set Savis, els quals eren els encarregats de guardar el tresor reial i el llibre dels Set Secrets, on hi havia recopilada tota la saviesa de Gandòfia sobre l'art de governar. I els Set Savis no veien de bon grat el que el rei estava fent, perquè amb tants barons podrien perdre l'autoritat que fins aquell moment ningú no els posava en qüestió. Van anar a trobar el rei i li ho van dir, però aquest els va tranquil·litzar:

— No tingueu por, que el llibre dels Set Secrets estarà sempre a les vostres mans, i del tresor reial, sempre en sereu els guardes. Els barons hauran d'administrar les contrades d'acord amb les vostres sentències.

"Els pretendents van tardar molts dies a recórrer totes les contrades i convèncer les noies de cabells daurats que els deixessin arrencar-ne un, però era tanta la voluntat que hi posaven que n'haguessin aconseguit cent si hagués calgut. Els deu primers que van arribar amb la flor de penical la van lliurar al rei, i aquest els va reunir al saló del tron per presentar-los les seves filles. La cerimònia de casament va ser la més solemne que recorden els gandofians, i els pretendents, convertits en gendres i en barons,

van anar als seus respectius palaus a prendre possessió d'allò que els tocava.

"Al començament tot eren flors i violes. Però quan els barons ja havien assaborit les comoditats del palau i havien gaudit del plaer de manar servents i criades, van començar a rumiar què havien de fer per augmentar el seu poder. I van demanar al rei la dot que els pertocava. Aquest, primer, no tenia massa ganes de donar-los-la, però era tanta la insistència dels barons, i ell tenia tanta por que si no estaven satisfets abandonessin les seves filles i les contrades, que va accedir a les seves demandes i els repartí una bona part del tresor reial. I, amb la dot, els barons van poder formar un exèrcit i construir fortificacions. Però encara no en tenien prou, i van demanar al rei que volien disposar del llibre dels Set Secrets. I el rei, després de molt estira-i-arrotonsa, va haver d'accedir a lliurar-los-el.

"No us podeu imaginar com n'estaven, de furiosos, els Set Savis! Es reunien dia i nit per dir mal de les contrades, i tiraven per la cara al rei que, quan ells visitaven el reialme, els soldats dels barons els barraven el pas i que, quan promulgaven lleis, aquestes no eren respectades a cap contrada, ni a les de Ponent ni a les de Llevant.

"El rei sabia que havia de trobar urgentment una solució. Va consultar els prohoms de més anomenada del seu reialme: el Savi Clofat, la Vella Roenta i el Cap de Pardals. Però cap d'ells, tot i la seva saviesa, no veia com sortir de l'atzucac. El rei passava hores assegut al seu tron, pensarós i compungit, amb el bufó que mirava inútilment de distreure'l. I era tal el seu desesper que fins va demanar consell al seu bufó, i aquest, que sempre tenia una resposta a punt, li va dir:

— No hi patiu, senyor rei, que jo tinc la solució! Reuniu els Set Savis i els barons dalt de qualsevol dels set turons de Gandòfia. Quan

hi siguin deixeu anar una gallina esvelotada, i aquell qui l'atrapa serà l'encarregat de guardar el llibre dels Set Secrets i d'administrar el tresor reial.

"Al rei li va semblar bé la proposta i va convocar tothom dalt del turó. La gallina va córrer turó avall més de pressa que els savis i els barons, i quan va arribar al pla i ja semblava que un parell de barons es disposaven a atrapar-la, de darrera unes mates va sortir una guineu que rondava per allà i es menjà la gallina.

Tothom va quedar sorprès, però el rei, fidel al que havia dictat, va lliurar el llibre dels Set Secrets a la guineu i també li confià l'administració del seu tresor.

I ningú no ha arribat a saber mai què va fer la guineu, ni amb el llibre ni amb el tresor. Però el que sí és cert, segons diuen els més vells de Gandòfia, és que el problema mai no es va arreglar i que, encara avui, els Set Savis i els deu barons discuteixen aferrissadament a qui correspon guardar un llibre i un tresor que ja no té ningú."

– Senyor Maspons!, vostè que ho sap tot, què creu que representa la guineu? – va preguntar la Blanca.

(A l'autor no li ha semblat oportú publicar la resposta del senyor Maspons per respecte als lectors. Deixem que cadascú se la imagini).

Jaume Colomer
Àrea d'Affers Socials i Joventut

Servei NÒMINA

BANC DE SABADELL

El senyor Rei
de Gandòfia

El cobrament del sou s'efectua, cada vegada més, a través d'una entitat bancària. La vella imatge de l'empleat que anava a cobrar la nòmina al despatx del comptable ha donat pas a les anotacions en compte corrent o d'estalvi, que indiquen que el cobrament s'ha efectuat. I això es fa per diverses raons, d'entre les quals tenen especial importància la facilitat i la seguretat que comporta, tant per a l'empresa com per al treballador.

Al Banc de Sabadell, només per domiciliar-nos la seva nòmina, vostè tindrà accés a una extensa gamma de productes i serveis financers que posem immediatament al seu abast. Vostè, doncs, pot aprofitar el nostre tradicional servei professional i especialitzat, el mateix que oferim als nostres Clients des de fa més de 100 anys.

Cobrar la nòmina a través del nostre Banc és una manera còmoda i eficaç de treure el màxim rendiment al fet normal de cobrar les seves retribucions.

Amb el "Servei Nòmina" del Banc de Sabadell, vostè accedeix a tot un seguit d'avantatges exclusius:

Rendibilitat: Pot escollir entre diferents tipus de rendibilitat, segons les seves possibilitats. El Compte Llar li ofereix el 8% d'interès (TAE) des de les 100.000 pessetes, que són remunerades al 2,5% (TAE), podent escollir entre compte d'estalvi o compte corrent segons les possibilitats de la seva operativa.

El compte MIL li dona fins el 12,5% (TAE), amb una franquícia de 175.000 pessetes. Malgrat que el compte MIL estigui considerat un "supercompte", per l'alta remuneració dels estalvis, no li cobrem cap despesa per la seva operativa domèstica. És a dir, tots els serveis produïts per: abonaments de nòmina o de pensió, pagament de serveis domèstics, traspassos entre comptes, operacions amb targetes de crèdit, subscripcions i quotes, vals d'estació de servei i xecs de benzina, estan exempts de comissió.

Gràcies al Servei Nòmina vostè pot aconseguir, amb una gran facilitat, un préstec personal en unes condicions especials quant al tipus d'interès. A més, li facilitem l'accés a un préstec hipotecari que li permetrà de finançar fins el 80% de l'import de l'immoble, amb amortitzacions de fins a 20 anys.

Mitjans de pagament: Disposa de les targetes 4B, Visa i Mastercard perquè pugui treure diners de qualsevol caixer automàtic, les 24 hores del dia, o anar de compres sense dur diners al damunt.

A més, podrà utilitzar xecs garantits fins a 25.000 pessetes cadascun perquè pugui comprar amb total garantia, sabent que els seus xecs seran acceptats arreu.

Pot demanar un avançament de fins cinc vegades el seu sou. Per fer front a aquelles despeses domèstiques que sempre volia fer i que, fins ara, no tenia disponibilitat. Ara, en qualsevol moment pot

demanar un avançament d'una, dues i, fins i tot, cinc mensualitats a retornar en 6, 12 o 24 mesos amb unes condicions especials pel que fa al tipus d'interès.

Li oferim una assegurança d'accidents, sense cap cost per a vostè. Aquesta assegurança, contractada amb la Mútua Sabadellenca d'Assegurances, cobreix els riscos d'accidents que pugui tenir, fins a 1.000.000 de pessetes.

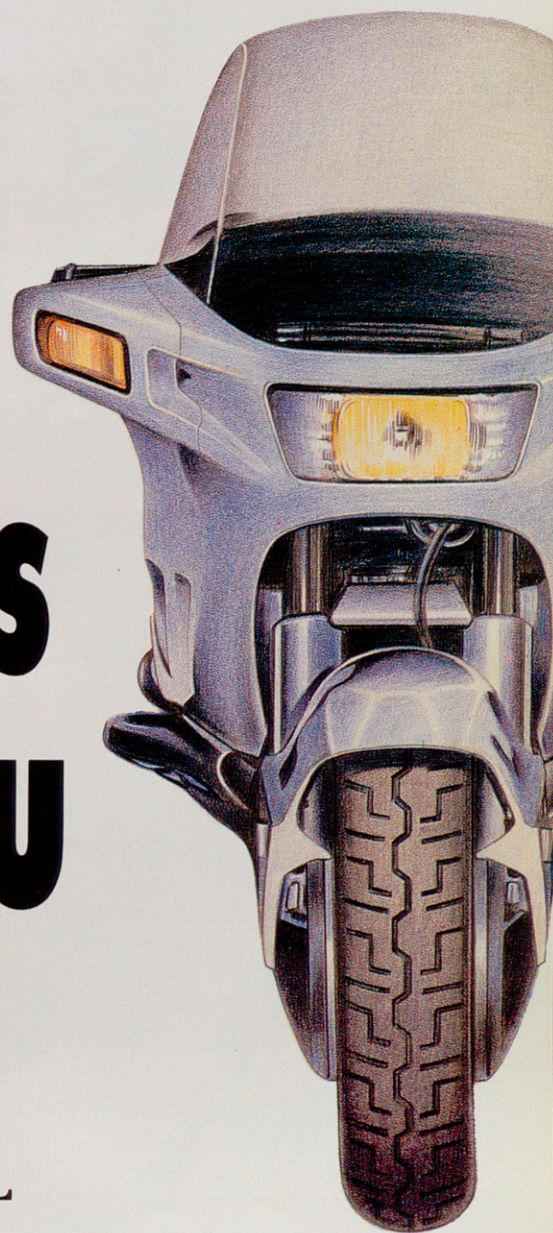
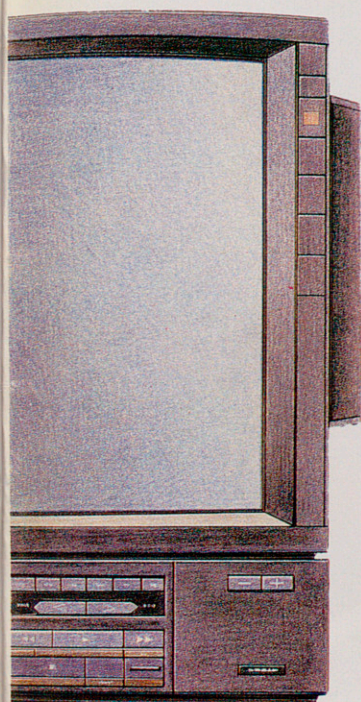
Amb el Servei Nòmina del Banc de Sabadell, vostè encara hi guanya més. D'una banda, al moment de domiciliar-nos la seva nòmina, entra directament en el sorteig d'una mensualitat doble i, d'altra banda, cada any participarà també en un sorteig, amb el qual pot multiplicar per dos el seu sou anual.

Tots aquests avantatges que li comentem, els posem a la seva disposició amb el simple fet de cobrar la seva nòmina al Banc de Sabadell, un banc centenari que aplica solucions modernes i professionals, també, a les seves necessitats quotidianes.

Servei
NOMINA

**Guanyi més
cobrant el mateix**

**Li avancem
fins a
cinc
vegades
el seu sou**

BANC DE SABADELL

Ajuntament de Barcelona